

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ
ҚАРОРИ**

**ДАВЛАТ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИ ҲАМДА НОДАВЛАТ ТАЪЛИМ
ТАШКИЛОТЛАРИНИ АТТЕСТАЦИЯДАН ВА ДАВЛАТ АККРЕДИТАЦИЯСИДАН
ЎТКАЗИШ ТАРТИБИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Нодавлат таълим хизматлари кўрсатиш фаолиятини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2017 йил 15 сентябрдаги ПҚ-3276-сон ва «Таълим сифатини назорат қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2019 йил 16 январдаги ПҚ-4119-сон қарорларига мувофиқ Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин ва 2019 йил 1 сентябрдан бошлаб амалиётга жорий этилсин.

2. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида» 2017 йил 18 июлдаги 515-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси ҚХТ, 2017 й., 29-сон, 698-модда) 2-иловага мувофиқ ўзгартиришлар киритилсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг 3-иловага мувофиқ айрим қарорлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

4. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда улар қабул қилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни икки ой муддатда ушбу қарорга мувофиқлаштирсин.

5. Ушбу қарорнинг 2 ва 3-бандлари 2019 йил 1 сентябрдан бошлаб кучга киради.

6. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ижтимоий ривожлантириш масалалари бўйича ўринбосари А.А. Абдуҳақимов ва Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси бошлиғи У.Н. Ташкенбаев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А. АРИПОВ

Тошкент ш.,
2019 йил 7 июнь,
470-сон

**Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан
ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисида**

НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом «Таълим тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ идоравий мансублиги ва ташкилий-ҳуқуқий шаклларида қатъи назар Ўзбекистон Республикасининг мактабгача, умумий ўрта, ўрта махсус, касб-хунар, мактабдан ташқари, олий, олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга оширувчи олий таълим ва илмий-тадқиқот, кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш давлат таълим муассасаларини ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини (кейинги ўринларда таълим ташкилотлари деб аталади) аттестациядан ва давлат аккредитациясидан (кейинги ўринларда аккредитация деб аталади) ўтказиш тартибини белгилайди.

Ушбу Низом Ўзбекистон Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси, Ўзбекистон Республикаси Банк-молия академияси ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиха бошқаруви миллий агентлиги қошидаги Абу Райхон Беруний номидаги Бизнес ва бошқарув республика олий мактаби ҳамда ҳарбий таълим муассасаларига нисбатан ҳам татбиқ этилади.

Ҳарбий таълим муассасаларини аттестациядан ва аккредитациядан ўтказишда давлат, ҳарбий, хизмат сирлари ёки қонун билан кўриқланадиган бошқа сирларга оид маълумотларни талаб қилишга йўл қўйилмайди.

2. Таълим ташкилотлари аттестацияси (кейинги ўринларда аттестация деб аталади) ва аккредитацияси Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонунида ҳамда ушбу Низомда белгиланган талаблар асосида ўтказилади.

Таълим ташкилотларини аттестациядан ва аккредитациядан ўтказиш ушбу Низомга 1-иловага мувофиқ схема бўйича амалга оширилади.

3. Таълим ташкилотларини аккредитациядан ўтказиш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси (кейинги ўринларда Давлат инспекцияси деб аталади) томонидан аттестацияга асосан амалга оширилади.

Аттестация таълим ташкилотининг фаолиятини баҳолашда давлат назоратининг асосий шакли ҳисобланади ва таълим ташкилотларида кадрлар тайёрлаш мазмуни, даражаси ва сифатининг давлат таълим стандартлари ҳамда давлат талабларига мувофиқлигини аниқлашдан иборат.

4. Аттестациянинг асосий принциплари қуйидагилар ҳисобланади:

- мустақиллик;
- холислик;
- ошкоралик;
- шаффофлик;
- одиллик;
- даврийлик.

5. Аккредитация таълим ташкилотлари фаолиятининг давлат таълим стандартлари ва давлат талаблари мезон ва талабларига мувофиқлигининг давлат томонидан эътироф этилиши ҳамда уларнинг битирувчиларига давлат томонидан тасдиқланган намунадаги маълумот тўғрисидаги ҳужжатларни топшириш ҳуқуқини беришдан иборат.

6. Янги ташкил этилган таълим ташкилотлари улар ташкил этилган пайтдан бошлаб 5 йил муддатга аккредитациядан ўтган деб ҳисобланади.

Тиббиёт олий таълим муассасалари ташкил этилган пайтдан бошлаб 6 йил муддатга аккредитациядан ўтган деб ҳисобланади.

Белгиланган муддатлар тугаганидан сўнг таълим ташкилотлари аккредитациядан ўтказилиши шарт.

7. Лицензияга эга бўлган нодавлат таълим ташкилотлари томонидан давлат намунасидаги маълумот тўғрисидаги ҳужжат давлат таълим стандартлари ёки давлат талаблари асосида таълим олган битирувчиларга берилади.

Давлат таълим стандартлари ёки давлат талабларидан ташқари таълим дастурлари асосида таълим олган нодавлат таълим ташкилотлари битирувчиларига давлат намунасидаги маълумот тўғрисидаги ҳужжат берилмайди.

8. Таълим ташкилотларини аккредитациядан ўтказиш қуйидаги босқичлардан иборат:

аттестациядан ўтказиш жараёнига тайёргарлик кўриш;

таълим ташкилотларини аттестациядан ўтказиш ва унинг натижаларини таҳлил қилиш;

аттестация натижаларига кўра таълим ташкилотларини аккредитациядан ўтказиш бўйича қарор қабул қилиш;

аттестациядан ўтказиш жараёнида аниқланган камчиликларни бартараф этиш чора-тадбирларини белгилаш;

аттестация натижалари бўйича ишлаб чиқилган чора-тадбирлар ижросини назорат қилиш.

9. Давлат инспекцияси Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Инновацион ривожланиш вазирлиги ҳамда тизимида давлат таълим муассасалари бўлган бошқа вазирликлар ва идоралар билан келишган ҳолда ушбу Низом талабларидан келиб чиқиб таълим ташкилотларини аттестациядан ўтказиш мезонларини ишлаб чиқади ҳамда аттестация улар асосида ўтказилади.

2-боб. Таълим ташкилотларини аттестациядан ўтказиш

10. Аттестация Давлат инспекцияси томонидан ташкил этилади.

Аттестация таълим ташкилотларининг фаолиятини ички ва ташқи баҳолашдан иборат икки босқичда амалга оширилади.

Таълим ташкилотларининг фаолиятини ички баҳолаш таълим ташкилотлари томонидан ўзини ўзи баҳолаш ҳисобланади.

Таълим ташкилотларининг фаолиятини ташқи баҳолаш ички баҳолаш ўтказилганидан кейин таълим ташкилотлари фаолиятига Давлат инспекцияси томонидан баҳо бериш ҳисобланади.

11. Қуйидагилар таълим ташкилотлари фаолиятини ички баҳолашнинг асосий мақсади ҳисобланади:

таълим ташкилотлари ёки таълим дастурларини (таълим йўналишлари, мутахассисликлар, ихтисосликлар, касблар ва курслар) аттестация кўрсаткичлари ва мезонлари асосида баҳолаш;

таълим ташкилотларида таълим сифати ва мазмунининг давлат таълим стандартлари ва давлат талабларига мувофиқлигини аниқлаш;

таълим ташкилотларининг фаолиятидаги мавжуд муаммолар ва камчиликларни аниқлаш ҳамда уларни бартараф этиш чораларини кўриш;

таълим ташкилотларини ташқи баҳолашдан ўтказишга тайёрлаш.

12. Ички баҳолаш олий таълим муассасаларида ушбу муассасаларнинг таълим сифатини назорат қилиш бўлимлари томонидан, бошқа таълим ташкилотларида таълим ташкилотлари раҳбарларининг буйруғи билан ташкил этиладиган ички баҳолаш комиссиялари томонидан амалга оширилади.

13. Комиссиялар томонидан таълим ташкилотлари фаолиятини ички баҳолаш ташқи баҳолашдан камида бир ой олдин ўтказилади.

14. Таълим ташкилотларининг фаолиятини ташқи баҳолашдан ўтказиш учун эксперт комиссиялари ташкил этилади.

15. Эксперт комиссиялари томонидан таълим ташкилотлари фаолиятини ташқи баҳолаш куйидаги муддатларда ўтказилади:

мактабгача, умумий ўрта, ўрта махсус ва мактабдан ташқари таълим ташкилотларида — 3 иш кунигача;

касб-хунар таълими ташкилотларида — 6 иш кунигача;

кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш таълим ташкилотларида — 10 иш кунигача.

олий таълим ташкилотлари, шунингдек, олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга оширувчи олий таълим ташкилотлари ва илмий-тадқиқот муассасаларида — 12 иш кунигача.

16. Таълим ташкилотлари ёки таълим дастурлари (таълим йўналишлари, мутахассисликлар, ихтисосликлар, касблар ва курслар) 5 йилда бир марта аттестациядан ўтказилади.

Таълим ташкилотлари таркибидаги филиаллар ва олий таълим ташкилотлари таркибидаги олий ўқув юртидан кейинги таълим институти аттестацияси таълим ташкилотлари аттестацияси билан бир вақтда ўтказилади.

17. Аттестация жараёнида таълим турлари бўйича таълим ташкилотларининг охириги икки йиллик фаолиятини комплекс таҳлил қилиш асосида куйидагиларга алоҳида эътибор берилади:

1) мактабгача таълим ташкилотларида:

таълим-тарбия жараёнининг давлат талабларига мувофиқ ташкил этилганлиги;

тарбияланувчиларнинг ривожланиш даражаси;

раҳбар ва тарбиячи-педагог кадрлар салоҳияти;

моддий-техника базанинг ҳолати ва тарбияланувчилар ривожланиши учун яратилган шароитлар;

санитария қоидалари, нормалари ва гигиена нормативларига, эстетик талабларга риоя қилиниши ҳамда овқатлантириш сифати;

миллий, маданий-тарихий кадриятларни акс эттирувчи ва китоб ўқишга қизиқишни уйғотувчи ўқув-методик, дидактик материаллар, ўйин ва ўйинчоқлар, бадиий адабиётлар билан таъминланиш ҳолати;

мактабгача таълим ташкилоти фаолияти юзасидан ота-оналар ёки уларнинг ўрнини босувчи шахслар ўртасида ўтказилган ижтимоий сўровнома натижалари;

таълимнинг кейинги босқичига тайёрлаш дастурларининг ижроси;

2) умумий ўрта ва ўрта махсус таълим ташкилотларида:

ташкилий-бошқарув фаолиятининг самарадорлиги;

таълим жараёнига давлат таълим стандартларининг жорий этилганлиги;

ўқувчилар билим даражаларининг давлат таълим стандартларига мувофиқлиги;

ўқувчиларнинг дарслик ҳамда методик қўлланмалар билан таъминланганлик даражаси;

педагог кадрлар салоҳияти;

таълим жараёнига замонавий ўқитиш усуллари ва ахборот технологияларининг жорий этилганлиги;

моддий-техник таъминоти;

маънавий-маърифий ишларни ташкил этиш сифати;

ўқувчиларни касб-хунарга йўналтириш ишларининг ва уларга касбий таълим берилишининг сифати;

халқаро ва республика фан олимпиадаларида иштирок этиш ҳолати ва уларда совриндор бўлган ўқувчилар салмоғи;

рейтинг баҳолаш тизимининг қўлланилиш сифати;

битирувчиларнинг олий таълим ташкилотларига ўқишга кириши ҳолати;

умумий ўрта ва ўрта махсус таълим ташкилоти фаолияти юзасидан ўтказилган ижтимоий сўровнома натижалари;

3) мактабдан ташқари таълим ташкилотларида:

а) мусиқа ва санъат таълими ташкилотларида:

таълим жараёнига давлат талабларининг жорий этилганлиги;

таълим олувчилар билим даражаларининг давлат талабларига мувофиқлиги;

ўқув-методик ишларнинг олиб борилиши ва ўқувчиларнинг чолғулар, ноталар ҳамда методик қўлланмалар билан таъминланганлиги даражаси;

маданий-оммавий тадбирларнинг ташкил этилиши ҳолати;

педагог кадрлар билан таъминланганлик даражаси ва педагог кадрлар салоҳияти;

моддий-техника таъминоти ва унинг таълим йўналишларига мослиги;

халқаро ва республика кўрик-танловлари ҳамда фестиваллари ғолиблари бўлган ўқувчилар салмоғи;

б) болалар-ўсмирлар спорти таълим ташкилотларида:

спортчиларни тайёрлаш бўйича ўқув машғулотларининг давлат талаблари ва ўқув дастурларига мувофиқлиги;

спорт мусобақаларини ўтказиш календарь режасининг тузилганлиги ва унинг бажарилиши ҳолати;

педагог кадрлар ва тренерлар билан таъминланганлик даражаси;

спорт турлари бўйича спорт базасининг мавжудлиги, спорт анжомлари ва жиҳозлари билан таъминланганлик даражаси;

республика ва ҳудудий терма жамоаларнинг асосий ва ўринбосарлар таркибига номзодларни тайёрлаш даражаси;

спорт таълим ташкилоти терма жамоасининг халқаро, республика ва ҳудудий спорт мусобақаларида эришган натижалари;

спорт таълим ташкилотида ташкил этилган спорт тадбирлари таҳлили;

спорт турлари бўйича ўқув-методик адабиётлар билан таъминланганлик даражаси;

таълим олувчиларни спорт тайёрлов гуруҳининг кейинги босқичларида сақлаб қолиш мониторинги;

ўқувчи-ёшлар ўртасида жисмоний тарбия ва спортни тарғиб қилишнинг ҳолати;

в) бошқа мактабдан ташқари таълим ташкилотларида:

таълим олувчилар билим даражаларининг давлат талабларига мувофиқлиги;

маданий-оммавий тадбирларнинг самарадорлиги;

мактабдан ташқари таълим ташкилотининг таълим соҳасига мос жиҳозланиши ва улардан фойдаланиш даражаси;

педагог кадрлар билан таъминланганлик даражаси ва педагог кадрлар салоҳияти;

4) касб-ҳунар таълими ташкилотларида:

ўқув-тарбиявий жараённинг давлат таълим стандартларига мувофиқ ташкил этилганлиги;

ўқувчиларнинг ўқув режасидаги фанларни ўзлаштириш даражаси (билими);

педагог, муҳандис-педагог кадрлар билан таъминланганлик даражаси ва уларнинг сифат таркиби;

ўқув режасидаги фанлар бўйича зарур ўқув адабиётлари (дарслик, ўқув қўлланма, маърузалар тўплами, методик қўлланма, электрон дарсликлар) мавжудлиги ҳамда кутубхона ёки ахборот-ресурс маркази фондининг улар билан тўлдирилганлиги;

кутубхонанинг ёки ахборот-ресурс марказининг ўқитиш тилига мос ҳолда ўқув, методик, сиёсий-ижтимоий, маънавий-маърифий ва бадиий адабиётлар билан бойитилиши;

моддий-техника таъминоти ва улардан ўқув жараёнида фойдаланиш ҳолати;

замонавий педагогик, ахборот-коммуникация ва инновацион технологияларнинг ўқув жараёнида қўлланилиши;

республика ва халқаро миқёсдаги касбий кўрик-танловлар ғолиблари салмоғи;

таълимнинг фан ва ишлаб чиқариш билан интеграцияси;

касбга йўналтириш бўйича тарғибот-ташвиқот ишларининг самарадорлиги, таълим ташкилотига ўқувчилар қабул қилиш жараёнининг ташкил этилиши ва амалга оширилиши;

битирувчиларнинг таълимнинг кейинги босқичларига ўқишга кириши ҳамда ишга жойлашиши даражаси;

маънавий-маърифий ишларнинг ташкил этилганлиги ва унинг самараси;

ўқитувчи ва ўқувчилар учун яратилган шароитлар ҳамда уларни моддий ва маънавий рағбатлантириши ҳолати;

5) олий таълим ташкилотларида:

ташкилий-бошқарув фаолиятининг самарадорлиги;

давлат таълим стандартларининг ўқув жараёнига жорий этилиши;

талабаларнинг фан дастурларини ўзлаштириш даражаси (билими);

профессор-ўқитувчиларнинг илмий-педагогик салоҳияти ва улар мутахассисликларининг (ихтисосликларининг) дарс бераётган фанларига мувофиқлиги;

талабаларнинг дарслик (электрон дарслик) ва ўқув қўлланмалари билан таъминланганлиги даражаси, электрон кутубхона тизимининг мавжудлиги, ундан фойдаланиш самарадорлиги ва мустақил таълим бўйича ахборот ресурсларидан фойдаланиш имкониятининг яратилганлиги;

моддий-техника таъминоти, ўқув лабораторияларининг замонавий асбоб-ускуналар билан ҳамда фойдали ўқув-лаборатория майдони билан таъминланганлиги даражаси;

электрон таълимнинг жорий этилишида замонавий педагогик, ахборот-коммуникация ва инновацион технологияларнинг қўлланилиши;

таълимнинг ишлаб чиқариш ва илм-фан билан интеграцияси;

илмий-тадқиқот фаолияти;

маънавий-маърифий фаолияти;

битирувчиларнинг таълимнинг кейинги босқичларига ўқишга ёки ишга жойлашиши;

халқаро ҳамкорликнинг йўлга қўйилганлиги;

абитуриентларни ўқишга қабул қилиш жараёнининг ташкил этилиши ва амалга оширилиши;

битирувчилар томонидан битирув малакавий ишлари ва магистрлик диссертациялари бажарилиши (сифати), якуний давлат аттестациясига оид фаолият ва унинг натижалари;

иш берувчиларнинг битирувчилар билими, малакаси ва кўникмаларидан қониқиши ҳолати;

б) олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга оширувчи олий таълим ташкилотлари ва илмий-тадқиқот муассасаларида:

давлат талабаларининг таълим жараёнига жорий этилиши;

илмий раҳбар ва маслаҳатчилар таркибининг сифат кўрсаткичлари ҳамда уларнинг илмий-ташкилий фаолияти натижалари;

таълимни амалга ошириш жараёнига жалб этилган педагог ва илмий ходимларнинг Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси эътироф этган журналларда, шунингдек, хорижий нашрларда илмий мақолаларни чоп этиш фаолияти;

илмий-экспериментал, моддий-техника базанинг ҳолати;

докторант ва мустақил изланувчиларга ижтимоий, илмий, ижодий ҳамда лойиҳалаш ишларини олиб боришлари учун яратилган шарт-шароитлар;

докторант ва мустақил изланувчилар шахсий иш режаларининг бажарилиши, ҳисоботларининг олий таълим ташкилотларининг ёки илмий-тадқиқот муассасаларининг коллегиял органларида (илмий кенгаш, кенгаш, илмий-техникавий кенгаш, илмий-мувофиқлаштирувчи кенгаш ва бошқаларда) муҳокама қилинганлиги ҳамда тасдиқланган режага мос деб топилганлиги;

докторант ва мустақил изланувчилар фаолияти самарадорлиги мониторингининг олиб борилиши ҳолати;

олий ўқув юртидан кейинги таълим институтини битирган докторантлар ва мустақил изланувчиларнинг фалсафа доктори (PhD) ва фан доктори (Doctor of Science) диссертацияларини ҳимоя қилиши ҳолати;

7) кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш таълим ташкилотларида: ташкилий-бошқарув фаолиятининг самарадорлиги; давлат талабларининг ўқув жараёнига жорий этилиши; моддий-техника таъминоти; педагог кадрларнинг илмий-педагогик салоҳияти; ўқув жараёнига замонавий педагогик ва ахборот-коммуникация технологияларининг жорий этилиши;

таълимнинг ишлаб чиқариш билан интеграцияси ҳамда халқаро ҳамкорлик фаолияти;

битирув имтиҳонлари, малака ва битирув ишларининг бажарилиши; малака ошириш ва қайта тайёрлаш якуни бўйича дипломлар, гувоҳномалар, сертификатлар расмийлаштирилиши ва берилиши.

18. Нодавлат таълим ташкилотлари ҳамда ўзини ўзи тўлиқ молиялаштирадиган давлат таълим муассасаларини аттестациядан ўтказганлик учун куйидаги миқдорларда йиғим ундирилади:

мактабгача, умумий ўрта ва мактабдан ташқари таълим бўйича — энг кам ойлик иш ҳақининг ўн беш баравари;

ўрта махсус ва касб-ҳунар таълими бўйича тегишлилигига кўра аттестацияга жалб этиладиган ҳар бир таълим йўналиши ва касб учун — энг кам ойлик иш ҳақининг етти баравари;

олий таълим бўйича аттестацияга жалб этиладиган ҳар бир таълим йўналиши ва мутахассислик учун — энг кам ойлик иш ҳақининг ўн икки баравари;

олий ўқув юртидан кейинги таълим бўйича аттестацияга жалб этиладиган ҳар бир ихтисослик учун — энг кам иш ҳақининг олти баравари;

малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълими бўйича аттестацияга жалб этиладиган ҳар бир курс учун — энг кам ойлик иш ҳақининг беш баравари.

Аттестациядан ўтказганлик учун йиғим Давлат инспекциясининг бюджетдан ташқари ҳисоб рақамига ўтказилади ва аттестация билан боғлиқ харажатларни қоплаш учун йўналтирилади.

19. Таълим ташкилотлари томонидан аккредитация муддати тугайдиган йилдан олдинги йилнинг 1 октябрга қадар Давлат инспекциясига аттестациядан ўтказиш тўғрисида ариза тақдим қилинади.

20. Таълим ташкилотларининг аттестациядан ўтказиш тўғрисидаги аризасига куйидаги ҳужжатлар илова қилинади:

юрidik шахс сифатида давлат рўйхатидан ўтганлик тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси; таълим ташкилотининг тўлиқ ва қисқартирилган номи, жойлашган жойи, телефон рақами, Интернет жаҳон ахборот тармоғидаги расмий веб-сайти ва электрон почта манзили тўғрисидаги маълумот (филиали мавжуд бўлган таълим ташкилоти маълумотларни филиал бўйича ҳам тақдим этади);

солиқ тўловчининг идентификация рақами;

аттестациядан ўтказиш учун йиғим тўланганлигини тасдиқловчи ҳужжатнинг нусхаси (нодавлат таълим ташкилотлари ва ўзини ўзи тўлиқ молиялаштирадиган давлат таълим муассасалари учун);

аттестациядан ўтказиладиган таълим йўналишлари, мутахассисликлар, ихтисосликлар, курслар ва касблар рўйхати.

21. Тизимида давлат таълим муассасалари бўлган вазирликлар ва идоралар ҳамда нодавлат таълим ташкилотлари аттестациядан ўтказиш жадвалини ҳамда аттестацияга оид бошқа ҳужжатларни таълим ташкилотлари фаолиятини ташқи баҳолаш бошланишидан камида икки ой олдин Давлат инспекциясидан оладилар.

Аттестация ўтказиш жадвали ва аттестацияга оид бошқа ҳужжатлар олинган кундан бошлаб таълим ташкилотлари фаолиятини ички баҳолаш ташкил этилади ва ўтказилади.

Таълим ташкилотлари фаолиятини ички баҳолаш натижасида тўпланган маълумотлар ва материаллар, Давлат инспекцияси томонидан тақдим этилган таълим ташкилоти фаолиятига оид маълумотлар киритилган жадваллар ташқи баҳолаш бошланишидан камида бир ой олдин Давлат инспекциясига юборилади.

Белгиланган муддатда ҳужжатларнинг тақдим этилмаслиги ёки ҳужжатлардаги камчиликларнинг бартараф этилмаслиги таълим ташкилотининг аттестациядан ўтказилмаслигига асос бўлади.

22. Таълим ташкилотлари томонидан аккредитациядан ўтказиш тўғрисидаги ариза ва унга илова қилинадиган ҳужжатлар, таълим ташкилотлари фаолиятини ички баҳолаш натижасида тўпланган маълумотлар ва материаллар Давлат инспекциясига қуйидаги шакллардан бирида тақдим этилади:

а) қоғоз шаклида — таълим ташкилотининг ишончли вакили ёхуд почта алоқаси хизмати орқали;

б) электрон шаклда — таълим ташкилоти раҳбарининг электрон рақамли имзоси билан Давлат инспекциясининг расмий веб-сайтидаги махсус портал орқали.

23. Давлат инспекциясида аттестациядан ўтувчи таълим ташкилоти учун аттестациядан ва аккредитациядан ўтказиш билан боғлиқ бўлган ҳужжатлар йиғмажилди йиғилади. Унда қуйидагилар жамланади:

эксперт комиссиясини тузиш ҳақидаги буйруқ ёки қарор;

аттестация натижалари бўйича эксперт комиссияси ҳулосаси;

аккредитация бўйича Давлат инспекцияси бошлиғининг буйруғи;

аттестациядан ва аккредитациядан ўтказиш билан боғлиқ бўлган бошқа ҳужжатлар.

Ҳужжатлар йиғмажилди навбатдаги аттестация ўтказилгунга қадар Давлат инспекциясида сақланади.

3-боб. Эксперт комиссияларини ташкил этиш ва уларнинг таркиби

24. Мактабгача, умумий ўрта ва мактабдан ташқари таълим ташкилотларини аттестациядан ўтказиш учун Давлат инспекцияси тегишлилиги бўйича Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Маданият вазирлиги, Жисмоний тарбия ва спорт вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамда бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда қўшма қарор қабул қилади. Худудлардаги эксперт комиссиялари манфаатдор вазирликлар ва идораларнинг тегишли ҳудудий бўлинмаларининг Давлат инспекцияси ҳудудий бўлимлари билан келишган ҳолда қабул қилинган буйруғи (қарори) билан тузилади.

Эксперт комиссиялари таркибига Давлат инспекцияси, тегишлилиги бўйича мактабгача, халқ таълими, маданият, жисмоний тарбия ва спорт туман (шаҳар) бўлимлари, давлат санитария-эпидемиология назорати маркази мутахассислари, манфаатдор вазирликлар ва идораларнинг ҳудудий бўлинмалари вакиллари, мактабгача, умумий ўрта ва мактабдан ташқари таълим ташкилотларининг кузатув кенгашлари вакиллари, раҳбарлари, раҳбар ўринбосарлари, педагог ходимлари ва нодавлат нотижорат ташкилотлар вакиллари жалб этилади. Эксперт комиссияси таркибига хорижий экспертлар ҳам жалб этилиши мумкин.

Эксперт комиссияларига тегишлилиги бўйича тизимида мактабгача, умумий ўрта ва мактабдан ташқари давлат таълим муассасалари бўлган вазирликлар ва идораларнинг ҳудудий бўлинмалари масъул ходимлари раислик қилади. Давлат инспекцияси ёки унинг ҳудудий бўлимлари вакиллари эксперт комиссиялари таркибига раис ўринбосарлари сифатида киритилади ҳамда таълим ташкилотлари фаолиятини ташқи баҳолашни ташкил этиш ва ўтказиш ишларини назорат қилади.

25. Бевосита вазирликлар ва идораларга бўйсунувчи мактабгача, умумий ўрта ва мактабдан ташқари таълим муассасаларини аттестациядан ўтказиш учун эксперт комиссиялари таркибига тегишли вазирликлар ва идоралар, уларнинг ҳудудий бўлинмалари

мутахассислари, мактабгача, умумий ўрта ва мактабдан ташқари таълим муассасалари педагог ходимлари жалб этилади. Бунда эксперт комиссияси Давлат инспекцияси томонидан тузилиб, унга Давлат инспекцияси ходими раҳбарлик қилади.

26. Ўрта махсус, касб-хунар, олий, олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга оширувчи олий таълим ташкилотлари ва илмий-тадқиқот муассасалари, кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш таълим ташкилотларини аттестациядан ўтказувчи эксперт комиссиялари таркиби Давлат инспекцияси бошлигининг буйруғи билан тасдиқланади ҳамда унга Давлат инспекцияси ходими раҳбарлик қилади.

Эксперт комиссиялари таркибига тегишли равишда таълим ташкилотларининг педагог ва раҳбар ходимлари, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси, Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги ва Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларининг етакчи олимлари, вазирликлар ва идоралар ҳамда маҳаллий давлат ҳокимияти органлари масъул ходимлари, тегишли ишлаб чиқариш корхоналарининг юқори малакали мутахассислари, нодавлат нотижорат ташкилотлар вакиллари жалб этилади. Бунда улар аттестациядан ўтказилаётган таълим ташкилотларига алоқадор бўлмаслиги лозим. Эксперт комиссиялари таркибига хорижий экспертлар ҳам киритилиши мумкин.

27. Ўрта махсус, касб-хунар, олий, олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга оширувчи олий таълим ташкилотлари ва илмий-тадқиқот муассасалари, кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш таълим ташкилотларини аттестациядан ўтказувчи эксперт комиссиялари таркибини шакллантириш учун Давлат инспекцияси томонидан экспертлар рўйхати тузилади ҳамда ушбу рўйхатдаги экспертлар орасидан Давлат инспекцияси тегишли экспертларни танлаб олади.

Экспертлар рўйхати Давлат инспекциясининг сўровига мувофиқ тегишли вазирликлар ва идоралар, давлат органлари ва ташкилотлари, нодавлат нотижорат ташкилотлар томонидан тақдим этилган номзодлардан таълим турлари, таълим йўналишлари, мутахассисликлар, ихтисосликлар, курслар ва касбларни ҳисобга олган ҳолда шакллантирилади.

Экспертларга қўйиладиган талаблар, уларни танлаб олиш ва аттестация жараёни бўйича семинарлар ташкил этиш Давлат инспекцияси томонидан белгиланади.

28. Эксперт комиссияларининг вазифалари қуйидагилардан иборат:

таълим ташкилотининг фаолиятини ички баҳолаш натижалари бўйича олинган маълумотларнинг ҳаққонийлигини текшириш;

таълим ташкилотидаги таълим сифати ва мазмунининг давлат таълим стандартлари ва давлат талабларига мувофиқлиги ҳамда кўрсатилаётган таълим хизматларининг сифати ва самарадорлигини баҳолаш;

таълим сифатини ошириш ва таълим хизматларини такомиллаштириш бўйича таклифлар бериш;

таълим ташкилотларининг фаолиятини ташқи баҳолаш юзасидан хулоса тайёрлаш ва Давлат инспекциясига тақдим этиш.

29. Таълим ташкилотларининг фаолиятини ташқи баҳолаш эксперт комиссиялари томонидан тегишли таълим ташкилотларига бормай, улар томонидан тақдим этилган маълумотлар ва материалларни ўрганиш асосида Давлат инспекциясида ҳам амалга оширилиши мумкин.

Таълим ташкилотлари томонидан тақдим этилган маълумотлар давлат таълим стандартлари ва давлат талабларига мос келмаслиги ҳолатлари аниқланган тақдирда, эксперт комиссиялари томонидан қўшимча маълумотлар сўраб олиниши мумкин. Таълим ташкилотларининг раҳбарлари эксперт комиссиялари томонидан сўралган маълумотлар ва ҳужжатларни тақдим этишлари шарт.

Таълим фаолияти масофавий таълим технологиялари асосида олиб бориладиган таълим ташкилотларида эксперт комиссиялари аъзоларига таълим олувчиларнинг эришган натижалари, улар томонидан фан дастурлари ўзлаштириши ҳолати ва таълим фаолияти

билан боғлиқ бошқа маълумотларни олиш учун электрон маълумотлар базасига киришга рухсат берилади.

30. Давлат таълим муассасаларини ташқи баҳолашдан ўтказиш бўйича экспертлар комиссиялари аъзоларининг хизмат сафарлари билан боғлиқ бўлган харажатлар уларнинг асосий иш жойи маблағлари ҳисобига қопланади.

Бунда тегишли бюджет ташкилотларидан жалб қилинган эксперт комиссиялари аъзоларининг хизмат сафари билан боғлиқ бўлган харажатлари ушбу бюджет ташкилотларининг тасдиқланган харажатлар сметасида хизмат сафари учун назарда тутилган маблағлар доирасида амалга оширилади.

Нодавлат таълим ташкилотлари ва тўлиқ ўзини ўзи молиялаштирадиган давлат таълим муассасаларини ташқи баҳолашдан ўтказиш учун жалб этилган эксперт комиссиялари аъзоларига Давлат инспекцияси билан тузиладиган фуқаролик-ҳуқуқий шартномалар асосида ҳақ тўланади. Эксперт комиссиялари аъзоларига тўланадиган ҳақ миқдори уларнинг бажарган ишларига мутаносиб равишда томонлар келишувига мувофиқ белгиланади.

31. Эксперт комиссиялари таркиби ва иш муддати таълим ташкилотларининг тури ҳамда таълим йўналишлари, мутахассисликлар, ихтисосликлар, курслар ва касблар сонига қараб белгиланади.

4-боб. Аттестация яқунлари

32. Аттестация натижалари асосида эксперт комиссиялари томонидан таълим ташкилотида кадрлар тайёрлаш мазмуни, даражаси ва сифатининг давлат таълим стандартлари ҳамда давлат талабларига мувофиқлиги ҳақида хулоса тайёрланади.

33. Эксперт комиссиялари томонидан таълим ташкилотлари фаолиятини ички баҳолаш натижалари ва бошқа тақдим этилган ҳужжатларда ҳаққоний бўлмаган маълумотларнинг аниқланиши таълим ташкилотларининг (таълим дастурларининг) «аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилишига сабаб бўлади ҳамда давлат намунасидаги таълим тўғрисидаги ҳужжат бериш ҳуқуқидан маҳрум этилади. Бундай ҳолатда таълим ташкилотига бир йилдан сўнг қайта аттестациядан ўтиш учун ариза билан мурожаат қилиш имконияти берилади.

34. Эксперт комиссиялари таълим ташкилотлари раҳбарияти билан биргаликда таълим ташкилоти фаолиятида аниқланган камчиликларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқади. Давлат инспекцияси аттестациядан ўтказиш жараёнида аниқланган камчиликларни ўз вақтида бартараф этиш устидан назоратни ташкил қилади.

Таълим ташкилотлари томонидан чора-тадбирлар режасида белгиланган вазифаларнинг ижроси тўғрисидаги ҳисоботлар ҳар чорак якунида Давлат инспекциясининг расмий веб-сайтидаги электрон платформага киритиб борилади.

Аттестациядан ўтказиш жараёнида аниқланган камчиликлар бартараф этилмаган тақдирда, Давлат инспекцияси томонидан тегишли вазирликлар ва идораларга тақдимнома киритилади. Тақдимномада кўрсатилган камчиликлар ўз вақтида бартараф этилмаса, таълим ташкилотига берилган аккредитация сертификати бекор қилинади. Бунда, таълим ташкилоти навбатдан ташқари аттестациядан ўтказилади.

35. Мактабгача таълим ташкилотларини аттестациядан ўтказиш бўйича эксперт комиссиялари томонидан мактабгача таълим ташкилоти уставида белгиланган вазифаларнинг ҳамда давлат талабларининг бажарилиши юзасидан қуйидаги хулосалардан бири қабул қилинади:

ривожланиш даражаси кузатилган тарбияланувчиларнинг 55 фоизи ва ундан кўпи ижобий баҳоланиб, мактабгача таълим ташкилотини аттестациядан ўтказиш мезонларида белгиланган умумий баллнинг 55 фоизи ва ундан юқори балл тўплаганда «аттестациядан ўтди»;

ривожланиш даражаси кузатилган тарбияланувчиларнинг 45 фоизи ва ундан кўпи қониқарсиз баҳоланиб, мактабгача таълим ташкилотини аттестациядан ўтказиш мезонларида

белгиланган умумий баллнинг 55 фоизидан паст баҳоланганда «аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилади.

36. Мактабгача таълим ташкилотлари «аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилганда:

давлат мактабгача таълим муассасаси раҳбарининг малакаси етарли эмас деб топилади ҳамда иш берувчи томонидан у билан тузилган меҳнат шартномаси белгиланган тартибда бекор қилинади;

давлат мактабгача таълим муассасасидаги фаолиятига бир йил тўлмаган раҳбар мажбурий равишда навбатдан ташқари малака оширишга юборилиб, давлат мактабгача таълим муассасаси бир йилдан кейин қайта аттестациядан ўтказилади ҳамда давлат мактабгача таълим муассасаси унинг натижаларига кўра аттестациядан ўтмаган тақдирда, раҳбар билан тузилган меҳнат шартномаси белгиланган тартибда бекор қилинади;

нодавлат мактабгача таълим ташкилотлари лицензиясининг амал қилиши белгиланган тартибда тугатилади.

Ўзбекистон Республикаси Мактабгача таълим вазирлиги ва унинг ҳудудий бўлинмалари томонидан «аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилган нодавлат мактабгача таълим ташкилотлари тарбияланувчиларини бошқа давлат мактабгача таълим муассасаларига кўчириш чоралари кўрилади.

37. Умумий ўрта ва ўрта махсус таълим ташкилотларини аттестациядан ўтказиш бўйича сўнги икки йилда умумий ўрта ва ўрта махсус таълим ташкилотлари битирувчиларининг якуний давлат аттестацияси ва экспертлар томонидан ўтказилган назорат ишлари натижалари, давлат таълим стандартлари ва ушбу ташкилотларнинг уставида белгиланган вазифаларнинг бажарилиши даражаси асосида қуйидаги хулосалардан бири қабул қилинади:

назорат ишларида қатнашган ўқувчиларнинг 55 фоизи ва ундан кўпи ижобий баҳоланиб, умумий ўрта ва ўрта махсус таълим ташкилотини аттестациядан ўтказиш мезонларида белгиланган умумий баллнинг 55 фоизи ва ундан кўпини тўплаганда «аттестациядан ўтди»;

назорат ишларида қатнашган ўқувчиларнинг 45 фоизи ва ундан кўпи қониқарсиз баҳоланиб, умумий ўрта ва ўрта махсус таълим ташкилотини аттестациядан ўтказиш мезонларида белгиланган умумий баллнинг 55 фоизидан кам балл тўплаганда «аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилади.

38. Умумий ўрта ва ўрта махсус таълим ташкилоти «аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилса:

давлат умумий ўрта ва ўрта махсус таълим муассасаси раҳбари ва раҳбари ўринбосарларининг малакаси етарли эмас деб топилади ҳамда иш берувчи томонидан улар билан тузилган меҳнат шартномаси белгиланган тартибда бекор қилинади;

давлат умумий ўрта ва ўрта махсус таълим муассасасидаги фаолиятига бир йил тўлмаган раҳбар ва раҳбар ўринбосарлари мажбурий равишда навбатдан ташқари малака оширишга юборилиб, давлат умумий ўрта ва ўрта махсус таълим муассасаси бир йилдан кейин қайта аттестациядан ўтказилади ҳамда давлат умумий ўрта ва ўрта махсус таълим муассасаси унинг натижаларига кўра аттестациядан ўтмаган тақдирда, раҳбар ва раҳбар ўринбосарлари билан тузилган меҳнат шартномаси белгиланган тартибда бекор қилинади;

нодавлат умумий ўрта ва ўрта махсус таълим ташкилотлари лицензиясининг амал қилиши белгиланган тартибда тугатилади.

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ва унинг ҳудудий бўлинмалари томонидан «аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилган нодавлат умумий ўрта ва ўрта махсус таълим ташкилотлари ўқувчиларини бошқа давлат умумий ўрта ва ўрта махсус таълим муассасаларига кўчириш чоралари кўрилади.

39. Мактабдан ташқари таълим ташкилотларини аттестациядан ўтказиш бўйича эксперт комиссиялари томонидан ўтказилган назорат ишлари натижалари, давлат талаблари

ва уставида белгиланган вазифаларнинг бажарилиши даражаси асосида куйидаги хулосалардан бири қабул қилинади:

назорат ишларида қатнашган таълим олувчиларнинг 55 фоизи ва ундан кўпи ижобий баҳоланиб, мактабдан ташқари таълим ташкилотларини аттестациядан ўтказиш мезонларида белгиланган умумий баллнинг 55 фоизи ва ундан кўпини тўплаганда «аттестациядан ўтди»;

назорат ишларида қатнашган таълим олувчиларнинг 45 фоизи ва ундан кўпи қониқарсиз баҳоланиб, мактабдан ташқари таълим ташкилотларини аттестациядан ўтказиш мезонларида белгиланган умумий баллнинг 55 фоизидан кам балл тўплаганда «аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилади.

40. Мактабдан ташқари таълим ташкилотлари «аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилса:

давлат мактабдан ташқари таълим муассасаси раҳбари ва раҳбар ўринбосарларининг малакаси етарли эмас деб топилади ҳамда иш берувчи томонидан улар билан тузилган меҳнат шартномаси бекор қилинади;

давлат мактабдан ташқари таълим муассасасидаги фаолиятига бир йил тўлмаган раҳбар ва раҳбар ўринбосарлари мажбурий равишда навбатдан ташқари малака оширишга юборилиб, давлат мактабдан ташқари таълим муассасаси бир йилдан кейин қайта аттестациядан ўтказилади ҳамда давлат мактабдан ташқари таълим муассасаси унинг натижаларига кўра аттестациядан ўтмаган тақдирда, раҳбар ва раҳбар ўринбосарлари билан тузилган меҳнат шартномаси белгиланган тартибда бекор қилинади;

нодавлат мактабдан ташқари таълим ташкилотлари лицензиясининг амал қилиши белгиланган тартибда тугатилади.

Тизимида мактабдан ташқари таълим муассасалари бўлган вазирликлар ва идоралар ҳамда уларнинг ҳудудий бўлинмалари томонидан «аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилган нодавлат мактабдан ташқари таълим ташкилотлари таълим олувчиларини бошқа давлат мактабдан ташқари таълим муассасаларига кўчириш чоралари кўрилади.

41. Касб-ҳунар таълими ташкилотларидаги мавжуд касбларнинг 55 ва ундан кўп фоизи аттестациядан ўтган касб-ҳунар таълими ташкилотлари «аттестациядан ўтди», 55 дан кам фоизи аттестациядан ўтганда «аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилади.

42. «Аттестациядан ўтди» деб эътироф этилган касб-ҳунар таълими ташкилотининг аттестациядан ўтмаган касбларига таълим олувчиларни ўқишга қабул қилиш тўхтатилади.

43. «Аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилган касб-ҳунар таълими ташкилотлари тўғрисида куйидаги хулосалардан бири қабул қилинади:

давлат касб-ҳунар таълими муассасаси фаолиятини қайта ташкил этиш ёки тугатиш бўйича тизимида касб-ҳунар таълими муассасалари бўлган вазирликлар ва идораларга тақдимнома киритиш;

нодавлат касб-ҳунар таълими ташкилотларига таълим олувчиларни ўқишга қабул қилишни тўхтатиш.

«Аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилган нодавлат касб-ҳунар таълими ташкилотларининг таълим олувчилари ўқишни битирганларидан кейин улар лицензиясининг амал қилиши белгиланган тартибда тўхтатилади.

44. Олий таълим ташкилотида мавжуд таълим йўналишлари ва мутахассисликларнинг умумий сонига нисбатан 67 ва ундан кўп фоизи «аттестациядан ўтди» деб хулоса қилинса, олий таълим ташкилоти «аттестациядан ўтди», 67 дан кам фоизи аттестациядан ўтганда «аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилади.

45. «Аттестациядан ўтди» деб эътироф этилган олий таълим ташкилотининг аттестациядан ўтмаган таълим йўналишлари ва мутахассисликларига таълим олувчиларни ўқишга қабул қилиш тўхтатилади.

46. Олий таълим ташкилотларининг аттестациядан ўтмаган таълим йўналишлари ва мутахассисликлари битирувчиларининг якуний давлат аттестацияси комиссияси таркибига Давлат инспекциясининг вакиллари киритилиши шарт.

47. «Аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилган олий таълим ташкилотлари тўғрисида қуйидаги ҳулосалардан бири қабул қилинади:

давлат олий таълим муассасасини қайта ташкил этиш, тугатиш ёки мақомини ўзгартириш тўғрисида тизимида олий таълим муассасалари бўлган вазирликлар ва идораларга тақдимнома киритиш;

нодавлат олий таълим ташкилотларига таълим олувчиларни ўқишга қабул қилишни тўхтатиш;

таълим олувчилари битириб чиққанидан кейин нодавлат олий таълим ташкилотлари лицензиясининг амал қилишини тугатиш.

48. Олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга оширувчи олий таълим ташкилотлари ва илмий-тадқиқот муассасаларида камида битта ихтисослик аттестациядан ўтган тақдирда, улар ушбу таълим тури бўйича «аттестациядан ўтди» деб эътироф этилади.

49. Олий ўқув юртидан кейинги таълим ихтисосликларини охириги уч йилда битирган докторантлар ва мустақил изланувчилар диссертацияларининг илмий даража берувчи илмий кенгаш томонидан ҳимояга қабул қилинганлари сони 10 фоиздан кам бўлса, ихтисосликка нисбатан «аттестациядан ўтмади» деган қарор қабул қилинади.

50. «Аттестациядан ўтди» деб эътироф этилган олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга оширувчи олий таълим ташкилотлари ва илмий-тадқиқот муассасаларининг аттестациядан ўтмаган ихтисосликлари бир йилдан кейин қайта аттестациядан ўтказилади.

51. Қайта аттестация натижаларига кўра «аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилган ихтисосликларга қабул тўхтатилади. Қайта аттестация натижалари қабулни тўхтатиш бўйича тегишли қарор қабул қилиш учун:

тизимида олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга оширувчи олий ва илмий-тадқиқот муассасалари бўлган вазирликлар ва идораларга ҳамда Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлигига;

олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга оширувчи нодавлат олий таълим ташкилотларининг муассисларига ҳамда Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлигига юборилади.

52. Олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга оширувчи олий таълим ташкилотлари ва илмий-тадқиқот муассасалари «аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилганда:

олий ўқув юртидан кейинги таълим бўйича қабул тўхтатилади;

таълим олувчилари битириб чиққанидан кейин олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга оширувчи нодавлат олий таълим ташкилотларининг олий ўқув юртидан кейинги таълим бўйича лицензиясининг амал қилиши белгиланган тартибда тугатилади;

таълим олувчилар илмий ишларини давом эттириши учун тасарруфида олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга оширувчи олий таълим ва илмий-тадқиқот муассасалари бўлган вазирликлар ва идоралар ҳамда Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги томонидан бошқа олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга оширувчи олий таълим ва илмий-тадқиқот муассасаларига ўтказилади;

хорижий фуқаролар ва фуқаролиги бўлмаган докторантлар ва мустақил изланувчиларнинг шартномалари улар ўтказилган олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга оширувчи олий таълим ташкилотлари ва илмий-тадқиқот муассасалари билан қолган муддатга қайта расмийлаштирилади;

бошқа олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга оширувчи олий таълим ташкилотлари ва илмий-тадқиқот муассасалари бўлмаган тақдирда илмий ишларни ушбу олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга оширувчи олий таълим ташкилотида ёки илмий-тадқиқот муассасасида давом эттиришга рухсат берилади.

53. Олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга оширувчи олий таълим ташкилотлари ва илмий-тадқиқот муассасаларини аттестациядан ўтказиш Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссиясининг мониторинги натижалари ҳамда

олий таълим ташкилотлари ёки илмий-тадқиқот таълим муассасалари томонидан тақдим этилган маълумотлар асосида жойларга чиқмаган ҳолда ҳам амалга оширилиши мумкин.

54. Кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш таълим ташкилотлари бўйича:

кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш таълим ташкилотларининг ташкилий-бошқарув фаолияти самарадорлиги, давлат талаблари ва уларнинг уставда белгиланган вазифалари, ўқув жараёнининг ташкил этилиши, илмий-педагог кадрларнинг салоҳияти, илмий-тадқиқот ва методик фаолиятининг самарадорлиги, моддий-техник таъминоти, ишлаб чиқариш билан интеграцияси ва халқаро ҳамкорлик бўйича фаолияти таълим ташкилотларини аттестациядан ўтказиш мезонлари асосида баҳоланади. Мезонлар асосида кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш таълим ташкилотларида мавжуд курсларнинг 67 ва ундан кўп фоизи аттестациядан ўтса, кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш таълим ташкилоти «аттестациядан ўтди», 67 дан кам фоизи аттестациядан ўтса, кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш таълим ташкилоти «аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилади.

«Аттестациядан ўтди» деб эътироф этилган кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш таълим ташкилотларининг аттестациядан ўтмаган қайта тайёрлаш ва (ёки) малака ошириш курсларига тингловчиларни қабул қилиш тўхтатилади.

«Аттестациядан ўтмади» деб эътироф этилган кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш таълим ташкилотлари тўғрисида қуйидаги хулосалардан бири қабул қилинади:

кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш давлат таълим муассасасини қайта ташкил этиш ёки тугатиш тўғрисида тасарруфида кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш давлат таълим муассасалари бўлган вазирликлар ва идораларга тақдимнома киритиш;

кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш нодавлат таълим ташкилотлари лицензиясининг амал қилишини белгиланган тартибда тўхтатиш.

55. Таълим оловчиларни ўқишга қабул қилиш тўхтатилган таълим йўналишлари ва мутахассисликлар, ихтисосликлар, курслар ва касбларни қайта очиш масаласи таълим ташкилотлари фаолиятида кўрсатилган камчиликлар тўла бартараф этилганидан бошлаб камида уч йилдан сўнг тегишли вазирликлар ва идоралар ёки маҳаллий ҳокимликларнинг таклифлари асосида Давлат инспекцияси томонидан кўриб чиқилиши мумкин.

56. «Аттестациядан ўтди» деб эътироф этилган таълим ташкилотларини аккредитациядан ўтказиш учун зарур ҳужжатлар Давлат инспекциясига тақдим этилади.

5-боб. Таълим ташкилотларини давлат аккредитациясидан ўтказиш

57. Таълим ташкилотларини аккредитациядан ўтказиш учун Давлат инспекциясида доимий фаолият кўрсатувчи аккредитация комиссияси тузилади. Аккредитация комиссияси таркиби Давлат инспекцияси бошлиғининг буйруғи билан тасдиқланади. Юридик кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни амалга оширувчи таълим ташкилотларини аккредитациядан ўтказишда аккредитация комиссияси таркибига Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги масъул ходими жалб этилади. Давлат инспекцияси бошлиғи аккредитация комиссиясининг раиси ҳисобланади.

58. Аккредитация таълим ташкилотларининг аттестацияси хулосаларига кўра амалга оширилади. Аккредитация комиссияси таълим ташкилотлари фаолиятининг давлат таълим стандартлари ва давлат талабларига мувофиқлигини эътироф этиш билан биргаликда унинг мақомини ҳам белгилайди.

59. Таълим ташкилотини аккредитациядан ўтказиш учун эксперт комиссиялари томонидан таълим ташкилотининг аттестацияси хулосаси аккредитация комиссиясига тақдим этилади.

60. Таълим ташкилотини аккредитациядан ўтказиш ҳақидаги қарор аккредитация комиссиясига ҳужжатлар топширилгандан кейин бир ой муддатда қабул қилинади.

Таълим ташкилотини аккредитациядан ўтказиш юзасидан ижобий қарор қабул қилинган тақдирда, икки ҳафта давомида таълим ташкилотининг давлат аккредитациясидан ўтганлиги тўғрисида ушбу Низомга 2-иловада келтирилган шаклдаги сертификат берилади.

Сертификатда таълим ташкилотининг ташкилий-ҳуқуқий шакли, тури, мақоми ва сертификатнинг амал қилиш муддати қайд этилади.

Сертификатга ушбу Низомга 3-иловага мувофиқ шаклдаги таълим ташкилотининг давлат аккредитациясидан ўтган таълим йўналишлари, мутахассисликлари, ихтисосликлари, курслари ва касблари рўйхати илова қилинади.

Мактабгача, умумий ўрта ва мактабдан ташқари таълим ташкилотларига бериладиган давлат аккредитациясидан ўтганлик тўғрисидаги сертификатга рўйхат илова қилинмайди.

Сертификат 5 йил муддатга берилади.

Сертификат бланкалари қатъий ҳисобда турадиган ҳужжатлар ҳисобланади, ҳисобга олиш сериясига, тартиб рақамига ва ҳимояланганлик даражасига эга бўлади.

Сертификат бланкалари намуналари Давлат инспекцияси томонидан ишлаб чиқилади ва унинг буюртмасига кўра «Давлат белгиси» давлат-ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланади. Давлат инспекцияси бошлиғи сертификат бланкалари ҳисобга олиниши, сақланиши ва улардан мақсадли фойдаланилиши учун шахсан жавобгар ҳисобланади.

61. Таълим ташкилоти қайта ташкил этилган (ўзгартириш бундан мустасно) ёки тугатилган тақдирда аккредитация ҳақидаги сертификат ўз кучини йўқотади.

62. Аккредитациядан ўтган таълим ташкилоти (таълим дастурлари) доимий равишда таълим сифатини таъминлашлари шарт ва бу жараён Давлат инспекцияси томонидан мунтазам назорат қилиб борилади.

Аккредитациядан ўтган таълим ташкилоти (таълим дастурлари) томонидан таълимга оид қонунлар бузилганлиги ёки амалга оширилаётган таълим хизматлари давлат таълим стандартлари ва давлат талабларига мос келмаслиги ёки сертификат ва унга иловада белгиланган кўрсаткичлар доирасидан четга чиқиш ҳолатлари аниқланган тақдирда аккредитация ҳақидаги сертификат Давлат инспекцияси томонидан белгиланган тартибда бекор қилинади.

63. Аккредитациядан ўтган таълим ташкилотлари Давлат инспекциясида ҳисобга олинади ҳамда унинг расмий веб-сайтида ёки оммавий ахборот воситаларида эълон қилинади.

Таълим ташкилотлари янги ташкил этилганда, қайта ташкил этилганда ёки тугатилганда манфаатдор вазирликлар ва идоралар томонидан, нодавлат таълим ташкилотлари тугатилганда муассислар томонидан тегишли қарор нусхаси бир ҳафта муддатда Давлат инспекциясига тақдим этилиши лозим.

Ўзбекистон Республикасининг хорижий давлатлар билан биргаликда ташкил этилган таълим муассасалари, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида фаолият кўрсатаётган хорижий давлатлар таълим муассасаларининг алоҳида бўлинмалари (филиаллари ва факультетлари) ўз давлатида тан олинган аккредитациядан ўтказувчи ташкилотлар томонидан аккредитациядан ўтказилганлиги тўғрисидаги ёки унга тенглаштирилган ҳужжатни асосий таълим муассасасидан олгандан сўнг, унинг нусхасини икки ҳафта муддатда Давлат инспекциясига тақдим этиши шарт.

Давлат инспекцияси ушбу ҳужжатлар асосида аккредитациядан ўтган таълим ташкилотлари реестрига тегишли ўзгартиришлар киритади.

64. Аттестация ва аккредитация натижаларидан норози бўлган таълим ташкилотлари раҳбарлари ёки уларнинг муассислари белгиланган тартибда судга мурожаат қилишлари мумкин.

Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга

**Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан
ва давлат аккредитациясидан ўтказиш**

СХЕМАСИ

Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат
аккредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга
2-ИЛОВА

Ўзбекистон Республикаси герби
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ
Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси

Давлат аккредитациясидан ўтганлик тўғрисида
С Е Р Т И Ф И К А Т

20__ й. «__» _____

№ 0000

Ушбу сертификат аттестация натижаларига кўра _____

_____ манзилида жойлашган _____
(юридик манзили)

_____ нинг давлат аккредитацияси
(давлат таълим муассасаси ёки нодавлат таълим ташкилотининг номи)

_____ га

(давлат таълим муассасаси ёки нодавлат таълим ташкилотининг мақоми)

мувофиқлигини тасдиқлайди ва битирувчиларга мазкур сертификатга иловага мувофиқ таълим йўналишлари,
мутахассисликлар, ихтисосликлар, курслар ва касблар бўйича давлат намунасидаги таълим тўғрисида
ҳужжатлар бериш ҳуқуқини кафолатлайди (сертификат илова билан ҳақиқийдир).

Амал қилиш муддати _____ йил

М.Ў.

Таълим сифатини назорат қилиш
давлат инспекцияси бошлиғи

Серия № 0000

Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат
аккредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга
3-ИЛОВА

_____ нинг

(давлат таълим муассасаси ёки нодавлат таълим ташкилотининг тўлиқ номи)

**давлат аккредитациясидан ўтган таълим йўналишлари,
мутахассисликлари, ихтисосликлари, курслари ва касблари**

РЎЙХАТИ

Т/р	Таълим йўналишлари, мутахассисликлар, ихтисосликлар, курслар ва касблар шифри ва номи	Таълим шакли (кундузги, сиртки, кечки)	Кадрлар тайёрлаш даражаси
1.			
2.			

Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июндаги 470 -сон қарорига
2-ИЛОВА

Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида» 2017 йил 18 июлдаги 515-сон қарорига киритилаётган ўзгартиришлар

1. 2-бандда:

учинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«идоравий мансублиги ва ташкилий ҳуқуқий шаклларида қатъи назар давлат таълим муассасалари ва нодавлат таълим ташкилотларини (кейинги ўринларда таълим ташкилотлари деб аталади) аттестация ва давлат аккредитациясидан ўтказиш;»;

тўртинчи хатбошидаги «муассасалари» сўзи «ташкилотлари» сўзи билан алмаштирилсин;

бешинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«нодавлат таълим ташкилотларига лицензиялар бериш;».

2. 10-банд ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

3. 12-банд қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«12. Белгилаб қўйилсинки:

а) умумий ўрта, ўрта махсус ва касб-ҳунар таълим муассасаларида биринчи ва олий малака тоифали, етакчи ва бош ўқитувчи лавозимидаги ҳамда ушбу малака тоифалари ва лавозимларга талабгор педагог кадрларга малака тоифасини беришда энг кам ойлик иш ҳақининг бир баравари миқдорида;

б) нодавлат таълим ташкилотлари ҳамда ўзини ўзи молиялаштирадиган давлат таълим муассасаларини аттестациядан ўтказганлик учун қуйидаги миқдорларда йиғим ундирилади:

мактабгача, умумий ўрта ва мактабдан ташқари таълим бўйича — энг кам ойлик иш ҳақининг ўн беш баравари;

ўрта махсус ва касб-ҳунар таълими бўйича тегишлилигига кўра аттестацияга жалб этиладиган ҳар бир таълим йўналиши ва касб учун — энг кам ойлик иш ҳақининг етти баравари;

олий таълим бўйича аттестацияга жалб этиладиган ҳар бир таълим йўналиши ва мутахассислик учун — энг кам ойлик иш ҳақининг ўн икки баравари;

олий ўқув юртидан кейинги таълим бўйича аттестацияга жалб этиладиган ҳар бир ихтисослик учун — энг кам иш ҳақининг олти баравари миқдорида;

малака ошириш ва қайта тайёрлаш таълими бўйича аттестацияга жалб этиладиган ҳар бир курс учун — энг кам ойлик иш ҳақининг беш баравари.».

4. 14-банддаги «аттестациядан» ва «аттестация» сўзлари тегишли равишда «баҳолашдан» ва «баҳолаш» сўзлари билан алмаштирилсин.

5. 1-иловада:

а) 2-банддаги «ташкилий-ҳуқуқий шаклидан қатъи назар, таълим муассасаларини» сўзлари «мулкчилик шаклларида қатъи назар давлат таълим муассасалари ва нодавлат таълим ташкилотларини (кейинги ўринларда таълим ташкилотлари деб аталади)» сўзлари билан алмаштирилсин;

б) 8-бандда:

учинчи хатбошидаги «муассасаларини» сўзи «ташкилотларини» сўзи билан алмаштирилсин;

тўртинчи хатбошидаги «муассасалари» сўзи «ташкилотлари» сўзи билан алмаштирилсин;

бешинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«нодавлат таълим ташкилотларига лицензиялар бериш;»;

в) 9-бандда:

«а» кичик банднинг ўнинчи ва ўн иккинчи хатбошиларидаги «муассасаларида» сўзи «ташкилотларида» сўзи билан алмаштирилсин;

«б» кичик бандда:

биринчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«б) идоравий мансублиги ва мулкчилик шаклларида қатъи назар таълим ташкилотларини аттестация ва давлат аккредитациясидан ўтказиш соҳасида:»;
иккинчи хатбошидаги «муассасалари» сўзи «ташкилотлари» сўзи билан алмаштирилсин;

тўртинчи — олтинчи, саккизинчи ва ўнинчи хатбошилардаги «муассасаларини» сўзи «ташкилотларини» сўзи билан алмаштирилсин;

тўққизинчи хатбошидаги «муассасаларининг» сўзи «ташкилотларининг» сўзи билан алмаштирилсин;

ўн биринчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«идоравий мансублигидан ва мулкчилик шаклларида қатъи назар таълим ташкилотларини ташкил этиш (қайта ташкил этиш, тугатиш) ҳамда уларнинг мақомини қайта кўриб чиқиш бўйича тегишли хулосалар тайёрлаш, тасарруфида таълим муассасалари бўлган вазирликлар ва идораларга тақдимномалар киритиш;»;

«в» кичик бандда:

биринчи ва тўққизинчи хатбошилардаги «муассасалари» сўзи «ташкилотлари» сўзи билан алмаштирилсин;

учинчи ва еттинчи хатбошилардаги «муассасаларида» сўзлари «ташкилотларида» сўзлари билан алмаштирилсин;

«г» кичик банднинг биринчи ва бешинчи хатбошиларидаги «муассасаларига» сўзи «ташкилотларига» сўзи билан алмаштирилсин;

г) 10-бандда:

иккинчи хатбошидаги «муассасалари» сўзи «ташкилотлари» сўзи билан алмаштирилсин;

учинчи хатбошидаги «муассасаларини» сўзи «ташкилотларини» сўзи билан алмаштирилсин;

тўртинчи хатбошидаги «муассасаларини» ва «аттестация» сўзлари тегишли равишда «ташкилотларини» ва «баҳолаш» сўзлари билан алмаштирилсин;

д) 11-бандда:

иккинчи ва бешинчи хатбошилардаги «муассасаларидан» сўзи «ташкилотларидан» сўзи билан алмаштирилсин;

учинчи хатбошидаги «муассасалари» сўзи «ташкилотлари» сўзи билан алмаштирилсин;

тўртинчи хатбошидаги «муассасаларида» сўзи «ташкилотларида» сўзи билан алмаштирилсин;

еттинчи хатбошидаги «муассасаларининг» сўзи «ташкилотларининг» сўзи билан алмаштирилсин;

ўн иккинчи хатбоши чиқариб ташлансин;

ўн учинчи хатбоши ўн иккинчи хатбоши деб ҳисоблансин.

Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июндаги 470 -сон қарорига
3-ИЛОВА

Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг ўз кучини йўқотган деб ҳисобланаётган айрим қарорлари

РЎЙҲАТИ

1. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат аккредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» 2006 йил 10 февралдаги 21-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚХТ, 2006 й., 6-7-сон, 37-модда).

2. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида (Вазирлар Маҳкамасининг «Халқ таълими худудий органлари тузилмасини такомиллаштириш тўғрисида» 2011 йил 1 мартдаги 52-сон

қарори)» 2011 йил 20 июндаги 184-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси ҚХТ, 2011 й., 25-сон, 261-модда) илованинг 2-банди.

3. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Хукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек баъзиларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида (Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикаси адлия вазирлиги фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2011 йил 23 августдаги ПҚ-1602-сон қарори)» 2012 йил 13 сентябрдаги 268-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси ҚХТ, 2012 й., 37-сон, 429-модда) 1-илованинг 7-банди.

4. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат аккредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида» 2016 йил 2 май 136-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚХТ, 2016 й., 18-сон, 196-модда).

5. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида» 2017 йил 18 июлдаги 515-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси ҚХТ, 2017 й., 29-сон, 698-модда) 3-илованинг 2-банди.

6. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Хукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида (Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Олий ўқув юртидан кейинги таълим тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида» 2017 йил 16 февралдаги ПФ-4958-сон Фармони, Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Фанлар академияси фаолияти, илмий-тадқиқот ишларини ташкил этиш, бошқариш ва молиялаштиришни янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2017 йил 17 февралдаги ПҚ-2789-сон қарори)» 2017 йил 8 ноябрдаги 898-сон қарорига илованинг 4-банди.

(Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 08.06.2019 й., 09/19/470/3251-сон,)

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
СамДАҚИ ректори С.И. Ахмедов
“ _____ ” _____ 2019 йил

**Самарқанд давлат архитектура-қурилиш институтида
аттестация ва аккредитациялаш жараёнига
тайёргарлик бўйича**

ЙЎРИҚНОМА

СамДАҚИ- 2019

“ҒАСЛИҚЛАЙМАН”
СамДАҚИ ректори С.И. Ахмедов
_____ 2019 йил

**Самарқанд давлат архитектура-қурилиш институтида
аттестация ва аккредитациялаш жараёнига
тайёргарлик бўйича**

ЙЎРИҚНОМА

СамДАҚИ- 2019

Олий таълим тизимига оид Президент Қарорлари ва Фармонлари

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги **ПҚ-2909** Қарори
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги **ПҚ-3151** Қарори
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ги **ПҚ-3775** Қарори
- Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёев хузурида 2018 йил 24 октябрь куни олий таълим соҳасини янада ривожлантириш масалаларига бағишланган мажлис бўлиб ўтди.
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 2 ноябрдаги “Олий таълим соҳасини янада ривожлантириш, юқори малакали кадрлар тайёрлаш сифатини ошириш, илм-фан ва ишлаб чиқариш соҳаси ўртасидаги интеграцияни кенгайтириш бўйича ишлар натижадорлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида” **19598-хх**-сонли йиғилиш бўлиб ўтди.
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 январдаги “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили” да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” **ПФ-5635** Фармони

ДТСда қўлланилган терминлар:

классификатор - олий маълумотли кадрлар тайёрлаш йўналишлари ва мутахассисликларининг тизимлаштирилган рўйхати. Унда олти та билим соҳаси назарда тутилган:

1. Гуманитар соҳа.
2. Ижтимоий соҳа, иқтисод ва ҳуқуқ.
3. Ишлаб чиқариш ва техник соҳа.
4. Қишлоқ ва сув хўжалиги.
5. Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий таъминот.
6. Хизматлар соҳаси.

олий таълим муассасаси аттестацияси - таълим муассасаси фаолиятини баҳолашда давлат назоратининг асосий шакли ҳисобланиб, таълим муассасасида кадрлар тайёрлаш мазмуни, даражаси ва сифатининг давлат таълим стандартлари ҳамда давлат талабларига мувофиқлигини аниқлашдан иборат.

олий таълим муассасаси аккредитацияси - таълим муассасаси фаолиятининг давлат таълим стандартлари ва давлат талаблари мезон ва талабларига жавоб беришининг давлат томонидан эътироф этилиши ҳамда унинг битирувчиларига давлат томонидан тасдиқланган намунадаги маълумот тўғрисидаги ҳужжатларни топшириш ҳуқуқини беришдан иборат.

олий таълим — узлуксиз таълимнинг юқори малакали мутахассислар тайёрловчи мустақил тури. Олий таълим муассасаларида амалга оширилади. Олий таълим икки босқичдан иборат: бакалаврият ва магистратура.

бакалаврият — ўрта махсус, касб-хунар таълими негизида олий таълим йўналишларидан бири бўйича фундаментал билимлар берадиган, ўқиш муддати тўрт йилдан кам бўлмаган таянч олий таълим;

магистратура — бакалаврият негизида ўқиш муддати камида икки йил бўлган аниқ мутахассислик бўйича олий таълим.

олий таълимнинг давлат таълим стандарти — муайян таълим соҳасига (соҳа таркибига) қўйиладиган малака талаблари, таълим мазмуни, битирувчилар умумий тайёргарлигининг зарурий ва етарли даражасини, кадрлар тайёрлаш сифатини баҳолаш даражаларини белгилайдиган эталон даражаси;

малака талаблари — узлуксиз таълим тегишли босқичи битирувчисининг умумий билим ва касб тайёргарлиги даражасига қўйиладиган талаблар

ўқув фанлари блоки — ўқув режалари ва фанлар дастурларининг кадрлар тайёрлаш жараёнида аниқ мақсад ва вазифаларга эришиш учун муайян билим соҳаси ёки фаолиятнинг ўзлаштирилишини таъминлайдиган ўқув фанларини бирлаштирувчи таркибий қисми;

ўқув режа — олий таълимнинг муайян бакалаврият таълим йўналиши ёки магистратура мутахассислиги бўйича ўқув фаолияти турлари, ўқув фанлари ва курсларининг таркиби, уларни ўрганишнинг изчиллиги ва соатлардаги ҳажмини белгилайдиган ҳужжат

ўқув фани дастури — таълим мазмуни, унинг талабалар томонидан ўзлаштирилишининг энг мақбул усуллари, ахборот манбалари кўрсатилган норматив ҳужжат

ўқув-услубий мажмуа – Давлат таълим стандарти, касблар бўйича таълим тармоқ стандартлари ва ўқув фанлар дастурида белгиланган, талабалар эгаллаши лозим бўлган билим, кўникма, малака ва компетенцияларни шакллантиришни, ўқув жараёнини мажмуавий лойиҳалаш асосида кафолатланган натижалар, мустақил билим олиш ва ўрганишни ҳамда назоратни амалга оширишни таъминлайдиган методик ҳужжат бўлиб, талабанинг ижодий қобилиятларини ривожлантиришга йўналтирилган ўқув-услубий манбалар, дидактик воситалар ва материаллар, электрон таълим ресурслари, ўқитиш технологияси, ўқитиш ва назорат воситаларини ўз ичига камраб олади.

ўқитиш сифатини назорат қилиш — талабанинг билим савиясини текшириш ва унинг ўқув дастурини ўзлаштириш даражасини аниқлаш;

йўналиш — 5-босқичнинг ўқув режалар ва фанлар дастури бўйича олий таълим муассасаси битирувчиси томонидан эгалланган ва бериладиган «бакалавр» академик даражаси доирасида касб фаолиятининг муайян турини бажаришни таъминловчи базавий ва фундаментал билимлар, уқувлар ва кўникмалар комплекси.

мутахассислик — 5А-босқичнинг ўқув режалар ва фанлар дастури бўйича олий таълим муассасаси битирувчиси томонидан эгалланган ва бериладиган «магистр» академик даражаси доирасида касб фаолиятининг муайян турини бажаришни таъминловчи муайян мутахассислик бўйича билимлар, уқувлар ва кўникмалар комплекси

малака амалиёти — ўқув жараёнининг назарий билимларни мустаҳкамлаш, амалий кўникма ва ўқув ҳосил қилиш, ўқув режалари ва фанлар дастурларнинг маълум (якуний) қисмидаги мавзу бўйича материаллар тўплаш учун ўтказиладиган бир қисми

педагогик амалиёт - касб фаолияти кўникмаларини эгаллаш учун педагогик амалиётлар ўтилиши назарда тутилади

Ўзбекистон Республикасида таълим қўйидаги турларда амалга оширилади:

мактабгача таълим;

умумий ўрта таълим;

ўрта махсус, касб-ҳунар таълими;

олий таълим;

олий ўқув юртидан кейинги таълим;

кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш;

мактабдан ташқари таълим

ўқув юкламасининг ҳажми (бакалаврият) - барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 36 соат қилиб белгиланиши лозим.

Ўқишнинг норматив муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қўйидагича тақсимланади:

- назарий таълим — 63 — 70%;
- аттестация — 8 — 10 %;
- таътил — 12 — 16 %;
- малака амалиёти — 6 — 12 %;
- битирув малакавий иши — 2-3%.

Назарий таълим ҳажми билим соҳаларига қараб фанлар блоклари бўйича қуйидаги жадвалга мувофиқ тақсимланади:

Блоклар номи	Билим соҳалари бўйича % ҳисобида					
	Гуманитар соҳа	Ижтимоий соҳа, иқтисод ва ҳуқуқ	Ишлаб чиқариш ва техник соҳа	Қишлоқ ва сув хўжалиги	Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий таъминот	Хизматлар соҳаси
Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар	23 — 25	15 — 20	15 — 17	15 — 17	15 — 20	15 — 20
Математик ва табиий-илмий фанлар	8 — 25	10 — 15	20 — 25	20 — 25	10 — 15	10 — 15
Умумқасбий фанлар	33 — 50	50 — 55	35 — 50	35 — 50	45 — 50	45 — 50
Иқтисослик фанлар	9 — 10	10 — 15	10 — 15	10 — 15	10 — 15	10 — 15
Қўшимча фанлар	5 — 7	5 — 7	5 — 7	5 — 7	5 — 7	5 — 7

яқуний давлат аттестация - бакалавр ёки магистр даражасига қўйиладиган малака талабларига мувофиқ ҳолда, маълум талаб ва тартиботлар воситасида (фанлар бўйича давлат аттестацияси, битирув малакавий иши ёки магистрлик диссертацияси ҳимояси) битирувчи томонидан олий таълим ўқув режа ва дастурларининг бажарилиши сифатини баҳолаш.

Барча маълумотлар тугалланган 3 ўқув йили учун тайёрланади. Тайёрланган маълумотлар тасдиқланган ҳамда электрон вариантда тақдим этилиши керак.

**Аттестация жараёни учун олий таълим муассасалари томонидан
тайёрланадиган ҳужжатлар ва маълумотлар**

№	Ҳужжатлар ва маълумотлар	Масъуллар	Изоҳ
1	Таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг ҳужжатлари: а) таълим муассасасидаги мавжуд таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари рўйхати (тасдиқланган ҳолда); б) давлат таълим стандартлари (давлат талаблари); в) ўқув режалар; г) фанларнинг намунавий дастурлари; е) ишчи ўқув режалари; д) фанларнинг ишчи дастурлари.	Ўқув бўлими, кафедра мудирлари	
2	1-18, 1-19 ҳамда 1-7 (Excel шакллар) жадвал маълумотлари (тасдиқланган ва электрон вариантда).	Кафедра мудирлари, тегишли бўлимлар	
	<i>Кўрсатма: 1 ва 9-жадваллар ҳар бир таълим йўналиши учун, 2 ва 10-жадваллар эса ҳар бир мутахассислик учун алоҳида тўлдирилади. 3, 5а, 8, 11-18-жадваллар ОТМ бўйича, 4-7 жадваллар кафедралар бўйича тўлдирилади.</i>		
4	ОТМ Устави ва паспорти	Ички назорат ва мониторинг бўлими	
5	Сўнгги тўлиқ уч ўқув йили ва жорий ўқув йили учун ўқув жараёни жадвали	Ўқув бўлими Деканатлар	
6	Сўнгги тўлиқ уч ўқув йили бўйича Институт Кенгашининг кадрлар тайёрлаш сифати, ўқув адабиётлари билан таъминлаш, ўқув лаборатория базасини мустаҳкамлаш масалаларига қаратилган қарорлари	Рахимов А. Раджабов А	
7	Сўнгги тўлиқ уч ўқув йили бўйича ўқув-услубий Кенгаш қарорлари	Матниязов С	
8	Сўнгги тўлиқ уч ўқув йили бўйича ОТМ битирувчилари томонидан тайёрланган ва химоя қилинган битирув малакавий ишлар ҳамда магистрлик диссертация мавзулари ва раҳбарларининг рўйхати	Ўқув бўлими	
9	ОТМ бўйича тасдиқланган профессор-ўқитувчиларнинг малака ошириш режалари	Ўқув бўлими	
10	«Ички назорат ва мониторинг бўлими»нинг ҳисоботи	Ички назорат ва мониторинг бўлими	
11	ОТМ профессор-ўқитувчилари томонидан охириги тўлиқ уч ўқув йилида чоп этилган дарслик, ўқув қўлланма ва уч календарь йилда нашр этилган монографиялар, ОАК эътироф этган ва хорижий журналлардаги мақолалар, патентларнинг рўйхати, асли ва нусхалари (1 ва 2-бетлар)	Илмий бўлим	
12	Пул жалб этилган ҳолда бажарилган илмий-	Илмий бўлим, режа –	

	тадқиқот ишлари ва уларнинг асослари	молия бўлими	
13	<p>ОТМда сўнгги уч йилда амалга оширилган эътиборга молик ишлар бўйича маълумотнома</p> <p>а) илмий соҳада институтда сўнгги 3 йилда амалга оширилган эътиборга молик ишлар бўйича маълумотнома</p> <p>б) халқаро ҳамкорлик бўйича институтда сўнгги 3 йилда амалга оширилган эътиборга молик ишлар бўйича маълумотнома</p> <p>в) маънавий-маърифий ишлар бўйича институтда сўнгги 3 йилда амалга оширилган эътиборга молик ишлар бўйича маълумотнома</p>	<p>Ўқув ишлари бўйича проректор</p> <p>Илмий бўлим</p> <p>Халқаро бўлим</p> <p>Маънавият бўлими</p>	

Ҳар бир таълим йўналиши ва магистратура мутахассислиги бўйича тест саволлари (CD дискда, электрон шаклда):

Кўрсатма: Таълим йўналиши ўқув режасидаги 2-4 блок фанларидан ҳар бир курс учун (охирги 3 та курс) 5 тадан (аудитория соати энг кўп бўлган фанлардан) ва магистратура мутахассислиги мутахассислик фанларининг аудитория соатлари энг кўп бўлган 3 та фандан 200 тадан кам бўлмаган тест саволлари тақдим этилади. Тест саволлари фан дастуридаги мавзуларни тўлиқ қамраган бўлиши керак

Комиссия зарурат тугилганда қўшимча ҳужжатларни сўраб олиш ваколатига эга бўлади.

Барча маълумотлар тугалланган 3 ўқув йили учун тайёрланади. Тайёрланган маълумотлар тасдиқланган ҳамда электрон вариантда тақдим этилиши керак.

Аттестация жараёнидаги асосий кўрсаткичлардан бири олий таълим муассасалари талабаларининг билим савияси ҳисобланади. Шу сабабли олий таълим муассасаларининг 2-4 курсларидан тест синовлари 3 та фандан ўтказилади. Шунингдек магистратура мутахассисликларининг битирувчи курсларидан 2 та фандан тест синовлари ўтказилади.

Олий таълим муассасасини аттестациядан ўтказиш жараёни.

Аттестация жараёни *Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2008 йил 14 июлда 1836-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилган “Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини аттестациядан ўтказиш мезонлари ва технологиялари бўйича йўриқнома”* асосида амалга оширилади.

Олий таълим муассасаларида таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари қуйидаги мезонлар бўйича баҳоланади

- Давлат таълим стандартининг ўқув жараёнига жорий этилиши бўйича:
- Талабаларнинг фан дастурларини ўзлаштириш даражаси (билими) бўйича:
- Профессор-ўқитувчилар илмий-педагогик салоҳияти бўйича:
- Илмий-тадқиқот ишларининг истеъмолчилар талабларидан келиб чиқиб олиб борилаётганлиги бўйича:
 - Талабаларнинг дарслик (шу жумладан, электрон дарсликлар) ва ўқув қўлланмалари билан таъминланганлик даражаси бўйича:
 - Моддий-техник таъминот, ўқув-лаборатория жиҳозлари, компьютерлаштириш салмоғи, уларнинг замонавий асбоб-ускуналар билан тўлдирилиш ҳолати ва улардан фойдаланилиши ҳамда фойдали ўқув-лаборатория майдони билан таъминланганлик даражаси бўйича:
 - Замонавий педагогик ва ахборот технологияларининг жорий этилиш ҳолати қуйидаги асосларга кўра таҳлил қилинади:
 - Таълимнинг ишлаб чиқариш ва илм-фан билан интеграцияси бўйича:
 - Таянч докторантура, докторантура ҳамда мустақил тадқиқотчилик асосида илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш фаолияти бўйича:

- Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари билан ҳамкорлик бўйича:
- Маънавий-маърифий фаолият бўйича:
- Халқаро ҳамкорликнинг йўлга қўйилиши бўйича:
- Битирувчиларнинг таълимнинг кейинги босқичларига ўқишга кириши ёки ишга жойлашиши бўйича:

Олий таълим муассасаларида таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларини баҳолаш мезонлари ва ҳар бир мезон бўйича тўлиқ маълумот

а) давлат таълим стандартининг ўқув жараёнига жорий этилиши бўйича:

таълим йўналиши ва мутахассисликларнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар билан таъминланганлиги ўрганилади. Муайян бакалаврият таълим йўналиши ва магистратура мутахассислиги давлат таълим стандарти, ўқув режа, ишчи ўқув режаси, ишчи ўқув режасида келтирилган барча фанларнинг намунавий ва ишчи ўқув дастурлари билан таъминланган бўлиши зарур;

ишчи ўқув режаларнинг намунавий ўқув режаларига мослиги, календарь-тематик режалар, дарслар жадвали, ишчи ўқув дастурларида белгиланган дарс соатларининг ишчи ўқув режада белгиланган дарс соатларига мувофиқлиги, ишчи ўқув дастурларига қўйиладиган талабларнинг бажарилганлиги ўрганилади ва таҳлил қилинади;

олий таълим муассасалари ўқув жараёни жадвалининг мавжудлиги, ўрнатилган тартибда тасдиқланганлиги, унда мазкур жараённинг тўлиқ акс этирилганлиги ва унинг амалиётга татбиқ этилиши таҳлил қилинади;

талабалар билимларини ва ўзлаштиришини рейтинг тизими асосида баҳолашнинг ҳолати ўрганилади. Талабалар билимларини баҳолашда қўлланиладиган назорат воситалари (тестлар, ёзма ишлар саволлари ва бошқалар)нинг фан дастури мазмунини тўлиқ қамраб олиши таҳлил этилади;

таълим йўналишлари (мутахассисликлари) бўйича тугалланган ўқув йилидаги битирувчиларнинг якуний давлат аттестациялари натижалари таҳлил қилинади;

б) талабаларнинг фан дастурларини ўзлаштириш даражаси (билими) бўйича:

талабаларнинг фан дастурларини ўзлаштириш даражаси (билими) Комиссия томонидан ўтказилган назорат ишлари орқали баҳоланади. Талабаларнинг фан дастурларини ўзлаштириш даражасини аниқлаш бакалаврият таълим йўналишлари учун битирувчи курс талабалари ўқув режадаги 3, 4-блок фанларидан, биринчи курсдан ташқари бошқа курс талабалари 2, 3, 4-блок фанларидан, магистратура мутахассислиги битирувчи талабалари мутахассислик блоки фанларидан назорат ишларига жалб қилинади. Жалб қилинган талабаларнинг камида 95 фоизи назорат ишларида қатнашиши шарт. Ҳар бир йўналиш (3 та фан) ва мутахассисликлар учун (2 та фан) курслар бўйича назорат ўтказиладиган тугалланган фанлар белгиланади. Ўқув дастурини тўлиқ қамраб олган ҳолда ҳар бир фан учун кўп вариантли тест ёки ёзма иш саволлари тайёрланади; назорат ишларини баҳолаш рейтинг тизими асосида амалга оширилади;

фанлардан ўтказилган тест ёки ёзма назорат ишлари бўйича талаба тўплаган умумий балл максимал баллнинг 86 фоизи ва ундан юқори бўлса «аъло» баҳо, 71 фоиздан 86 фоизгача бўлса «яхши» баҳо, 55 фоиздан 71 фоизгача бўлса «қониқарли» баҳо, 55 фоиздан кам бўлса талабага «қониқарсиз» баҳо қўйилади;

талабаларнинг фан дастурларини ўзлаштириш даражаси (билими) муайян таълим йўналиши ва магистратура мутахассислигидаги барча танланган фанлардан назорат ишларида талабаларнинг ижобий баҳоланганлари салмоғи (умумий баллнинг 55 фоиздан юқориси) 70 фоиздан кам бўлмаслиги лозим;

в) профессор-ўқитувчилар илмий-педагогик салоҳияти бўйича:

кафедралар илмий-педагогик кадрлар салоҳияти белгиланган малака талабларга мослиги аниқланади. Бунда ҳар бир кафедра бўйича профессор-ўқитувчилари таянч маълумотларининг тегишли мутахассисликка мослиги ёки уларнинг тегишли қайта тайёрлашдан ўтганлиги ёки мос ихтисослик бўйича илмий унвон, даражага эга бўлиши таҳлил қилинади. Улар асосида кафедранинг илмий даражаси ва илмий унвонли профессор-ўқитувчилар салмоғи аниқланади. Мутахассислик кафедралари профессор-ўқитувчилари ўқув юкларининг тақсимоли ва уларнинг бажарилиши ўрганилади.

Кафедралар профессор-ўқитувчиларининг дарслик, ўқув қўлланма ва илмий-тадқиқот ишлари натижалари нашри ва малака ошириш борасидаги сўнгги 3 йиллик фаолияти ўрганилади.

Олий таълим муассасалари кафедраларида сўнгги 3 йилда профессор-ўқитувчилар қўнимсизлиги таҳлил қилинади ва асосий эътибор профессор-ўқитувчиларнинг қандай сабабларга кўра ишдан бўшаганлигига қаратилади;

г) илмий-тадқиқот ишларининг истеъмолчилар талабларидан келиб чиқиб олиб борилаётганлиги бўйича:

илмий-тадқиқот ишларининг истеъмолчилар талабларидан келиб чиқиб олиб борилаётганлиги ҳолати << олий таълим >> муассасалари кафедраларининг профессор-ўқитувчилари ва талабаларининг илмий-тадқиқот ишларидаги (фундаментал ва амалий илмий тадқиқотлар кесимида) иштироки, илмий ишларининг амалиётда қўлланилиши, молиялаштириш манбалари бўйича ўрганилади. << Олий таълим >> муассасаларининг кафедраларида сўнгги 3 йилда бир нафар профессор-ўқитувчига тўғри келадиган илмий-тадқиқот ишлари ҳажми ўрганилади;

д) талабаларнинг дарслик (шу жумладан, электрон дарсликлар) ва ўқув қўлланмалари билан таъминланганлик даражаси бўйича:

олий таълим муассасаларида охириги уч йилда барча таълим йўналишлари ва мутахассисликлар бўйича ўқув режалардаги фанларнинг адабиёт (дарслик ва ўқув қўлланма)лар билан таъминланганлиги таълим муассасасининг Илмий кенгашида неча марта муҳокама қилинганлиги, бу ҳақда ўқув-услубий бўлимда таълим муассасаси бўйича таҳлилий материаллар мавжудлиги ўрганилади. Таҳлилий материалларда фанлардан давлат тилида адабиётлар мавжудлиги, фанлар асосий адабиётлар билан тўлиқ таъминланганлигига аҳамият берилади. Ўқув адабиётлар билан таъминланмаган ёки тўлиқ таъминланмаган фанлар бўйича етишмайдиган адабиётлар қайси манбалардан ва қайси муддатларда таъминланиши чора-тадбирлари ишлаб чиқилганлиги ўрганилади;

олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан дарслик ва ўқув қўлланмаларнинг янги авлодини яратиш режаси мавжудлиги, мазкур режани таянч олий таълим муассасалари ҳамда мос йўналишдаги таълим муассасалар билан келишилганлиги ва унинг бажарилиши таҳлил қилинади. Алоҳида электрон дарсликлар, виртуал лаборатория ишлари ва виртуал стендлар яратиш режаси мавжудлиги, уларнинг бажарилиши ўрганилади;

талабаларни ишчи ўқув режадаги фанлар ўқув дастурларида кўрсатилган асосий дарслик ва ўқув қўлланмалар билан таъминланганлик даражаси кафедралар бўйича ўрганилади. Ҳар бир фандан ўқитиладиган тил бўйича шу фан бўйича ўқитиладиган талабалар сонидан келиб чиқиб асосий адабиётга (дарслик ва ўқув қўлланмага) бўлган талаб ва улар билан амалда таъминланганлик даражаси аниқланади;

е) моддий-техник таъминот, ўқув-лаборатория жиҳозлари, компьютерлаштириш салмоғи, уларнинг замонавий асбоб-ускуналар билан тўлдирилиш ҳолати ва улардан фойдаланилиши ҳамда фойдали ўқув-лаборатория майдони билан таъминланганлик даражаси бўйича:

ўқув-лаборатория майдонига қўйилган норма талаблари аниқланади. Бунда қуйидагилар таҳлил қилинади:

олий таълим муассасасининг умумий ўқув майдони, ўқув аудитория, курс ва диплом лойиҳаси заллари ва бошқа турдаги фойдали майдонлар (қв.м. ҳисобида) ва уларнинг меъёр талабларига мослиги;

олий таълим муассасасидаги тиббиёт хонаси, профилакторий ва умумий овқатланиш шохобчаларининг мавжудлиги, майдони ва ўринлар сони талабларга мослиги;

талабалар турар жойларининг майдони, яшаш учун мўлжалланган ўринлар сони, талабалар уйига муҳтож талабалар сони аниқланади;

олий таълим муассасасида спорт майдонларининг мавжудлиги ва улардан фойдаланиш ҳолати ўрганилади;

олий таълим муассасасида мавжуд компьютерлар ва ахборот технологияларидан фойдаланиш ҳолати таҳлил қилинади;

ҳар бир таълим йўналиши ва мутахассислиги ўқув режасига биноан лаборатория машғулотлари мавжуд бўлган фанлар бўйича режалаштирилган лаборатория ишларининг чоп этилган услубий кўрсатмалар, тегишли жиҳозлар (асбоб-ускуна) билан таъминланганлиги ва тўлиқ

бажарилаётган лаборатория ишлари таҳлил қилинади. Амалда умуман бажарилмаётган ёки тўлиқ бажарилмаётган лаборатория ишларининг сабаблари экспертлар томонидан ўрганилади. << Олий таълим >> муассасалари имкониятидан келиб чиқиб, режадаги лаборатория ишларининг неча фоизи ўқув юрти ҳудудидан ташқарида (ишлаб чиқариш корхонаси, ташкилотлар, ўқув тажриба хўжалиги ва шу кабиларда) бажарилаётгани таҳлилда акс эттирилади. Лаборатория машғулотларини бажаришда виртуал стендлар ва компьютер техникасидан фойдаланишга алоҳида эътибор қаратилади. Фан дастурларида кўрсатилган лаборатория ишларининг услубий кўрсатмалар билан 100 фоиз таъминланиши ва бажарилиши шарт;

ахборот ресурс маркази (кутубхона) фаолияти ўрганилади. Бунда китоб жамғармаси, уларнинг янгилиниши, дарслик ва ўқув қўлланмаларнинг янги авлодларини харид қилиш суръати, таълим йўналишига оид республикада ва хорижда чоп этиладиган журналларга обуна ҳажми, қироатхонадаги ўринлар сони таҳлил қилинади. Ахборот ресурс маркази (кутубхона)нинг компьютерлар билан таъминланганлиги, электрон кутубхона тизимининг яратилганлиги, уларга ўқув адабиётларнинг электрон версияларини юкланганлиги, компьютерларнинг интернет тармоғига уланганлари сони ва талабаларни компьютер техникасидан эркин фойдаланишига имкон яратилганлиги ўрганилади;

кутубхона ходимларининг эгаллаб турган лавозимларининг малакавий талабларга жавоб бериши таҳлил қилинади;

ж) замонавий педагогик ва ахборот технологияларининг жорий этилиш ҳолати куйидаги асосларга кўра таҳлил қилинади:

педагогик ва ахборот технологиялари бўйича малака оширган таълим йўналишидаги профессор-ўқитувчилар салмоғи, ўқув жараёнида илғор ахборот технологияларидан ва алоқа воситаларидан, жумладан, интернет тармоқларидан фойдаланиш имконини берадиган компьютерлар сони, интернет тармоғига жойлаштирилган таълим ресурслари ҳажми, замонавий педагогик ва ахборот технологияларни қўллаб ўтилган дарслар сони, ахборот-таълим ресурслари ҳажми, оралик ва якуний назоратларни ўтказишда компьютер тестлардан фойдаланиш ўрганилади;

з) таълимнинг ишлаб чиқариш ва илм-фан билан интеграцияси бўйича:

олий таълим муассасасининг кадрлар тайёрлаш ва биргаликдаги илмий технологик ечимлар яратишда корхоналарнинг ишлаб чиқариш салоҳиятидан фойдаланиш даражаси (самарали ёки самарасиз) ўрганилади;

илғор технология соҳасида педагог кадрларнинг малакасини бевосита ишлаб чиқаришда оширилиб бориши (мунтазам ёки мунтазам эмаслиги), таълим йўналишлари бўйича истеъмолчилар бозорининг ўрганилганлиги (маркетинг хизмати асосида), илмий-тадқиқот институти ходимларининг ўқув жараёнида иштирок этишлари таҳлил қилинади;

талабалар бажараётган малакавий битирув ишлари ва магистрлик диссертация мавзуларининг долзарблиги, сифати ва ишлаб чиқаришга жорий қилинганлиги ўрганилади. Бунда мавзулар долзарб, мазмунли ва малакавий битирув иши, магистрлик диссертацияларига қўйилган талабларга мувофиқ бўлиши шарт;

и) таянч докторантура, докторантура ҳамда мустақил тадқиқотчилик асосида илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш фаолияти бўйича:

олий таълим муассасасининг катта илмий ходим тадқиқотчилик орқали олий малакали кадрлар тайёрлаш фаолияти таҳлил этилади. катта илмий ходим-изланувчи институтини тугатиб ўз муддатида ҳимоя қилганлар сони, илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш бўйича ишлар, мутахассисликлар бўйича катта илмий ходим изланувчи институтининг мавжудлиги, уларнинг ўқув юрти ихтисослигига мослиги ўрганилади;

катта илмий ходим-изланувчи институтини асосида илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш фаолияти олий таълим муассасасининг умумий кўрсаткичи сифатида баҳоланади;

й) ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари билан ҳамкорлик бўйича:

ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида олий таълим муассасаси профессор-ўқитувчиларининг иштироки ўрганилади. Олий таълим муассасаси профессор-ўқитувчилари иштирокида академик лицей ва касб-хунар коллежларида ташкил қилинган кафедралар, ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари учун ҳамкорликда яратилган ўқув адабиётлари, таълим муассасалари ўқув-лаборатория базаларидан ҳамкорликда фойдаланиш ўрганилади ва таҳлил

қилинади. Олий таълим муассасаси билан ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари ўртасидаги ҳамкорлик шартномалари мавжудлиги, уларнинг бажарилиши таҳлил этилади.

Ушбу фаолият олий таълиммуассасасининг умумий кўрсаткичи сифатида баҳоланади ва таҳлилий маълумотнома тайёрланади;

к) маънавий-маърифий фаолият бўйича:

бунда қуйидагилар таҳлил қилинади:

таълим муассасаси маънавий-маърифий ишлар режаси, мазмуни ва унинг бажарилиши (баённомалар асосида);

профессор-ўқитувчиларнинг тарбиявий ишларга жалб этилганлиги;

таълим муассасасидаги маънавий-ахлоқий муҳит, педагогларнинг ахлоқий сифатлари (сўровнома асосида);

профессор-ўқитувчилар ва талабалар томонидан содир этилган қонунбузарлик ва жиноятлар ҳолати (ҳуқуқ-тартибот органлари расмий маълумотлари асосида);

халқаро ва республика миқёсидаги маънавий-маърифий кўрик-танловларда, олимпиадаларида, спорт мусобақаларида совринли ўринларни эгаллаган талабалар салмоғи;

олий таълим муассасасининг ахборот-ресурс маркази (кутубхона)даги адабиётлардан фойдаланаётган талабалар салмоғи;

талабалар турар жойида ўқиш ва дам олиш учун яратилган шарт-шароитлар.

Маънавий-маърифий жараёни ўрганишда, шунингдек, педагогик жамоа, хусусан, ижтимоий-гуманитар фанлар профессор-ўқитувчи ва педагогларининг нуфузли маънавий-маърифий тадбирларда долзарб мавзулар билан иштирок этганликлари, «Мураббийлар кенгаши», унинг фаолияти, «Маънавият» бўлими фаолияти ўрганилади;

л) битирувчиларнинг таълимнинг кейинги босқичларига ўқишга кириши ёки ишга жойлашиши бўйича:

бунда олий таълим муассасасининг битирувчиларни ишга тақсимлаш бўйича тасдиқланган тақсимот комиссияси фаолияти ҳар бир таълим йўналиши ва мутахассисликлари кесимида таҳлил қилинади.

Контракт пуллари тўловлари идора ва корхоналар томонидан амалга оширилган битирувчиларнинг шартнома талабларини бажаришлари таҳлил қилинади;

м) халқаро ҳамкорликнинг йўлга қўйилиши бўйича:

олий таълим муассасасининг сўнгги 3 йилдаги халқаро ҳамкорлик фаолияти ўрганилганда қуйидаги масалаларга эътибор қаратилади:

хорижий мамлакатлар билан шартнома асосида талаба, аспирант, докторант, илмий ходимлар алмашинуви;

фан соҳасида халқаро илмий тадбирларнинг ташкил этилиши (семинар, анжуман, симпозиум ва ҳ.к.);

фан соҳасида халқаро совринлар соҳиблари;

хорижий мамлакатлардаги методик, илмий семинарлар аъзолари;

мунтазам хорижий илмий алоқага эга бўлган профессор-ўқитувчилар сони;

чет эл грантлари асосида бажарилаётган илмий-тадқиқот ишлари (номи, сони, ҳажми);

хорижий мамлакатларда чоп этилган монография, мақола ва ўқув адабиётлари сони (турлари бўйича);

хорижий инвестицияларнинг жалб қилиниши;

хорижий мамлакатлар учун тайёрланган илмий даражали кадрлар сони.

Ушбу йўналиш бўйича таҳлилий маълумот натижалари олий таълим муассасасининг умумий кўрсаткичи сифатида баҳоланади.

Олий таълим муассасалари билан биргаликда уларнинг таркибидаги кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш муассасалари ҳам аттестациядан ўтказилади.

АТТЕСТАЦИЯГА ТАЙЁРЛАНИШДА ИНСТИТУТ ПЕДАГОГ ХОДИМЛАРИ ҚҲЙИДАГИЛАРГА ЭЪТИБОР БЕРИШИ ЗАРУР

1. Дарс машғулоти олиб бораётган фани бўйича қуйидагиларнинг мавжуд бўлиши:

- фаннинг тасдиқланган намунавий дастури;
- фаннинг тасдиқланган ишчи дастури.
- фан бўйича календар-тематик режа.

- фаннинг дастурида кўрсатилган асосий ўқув адабиётларининг етарли нусхада АРМда бўлиши.

- фан бўйича тажриба ва амалий машғулотлари ўтиладиган бўлса уларнинг услубий кўрсатмалар билан таъминланганлиги ва уларнинг ишчи дастурга мослиги.

- тажриба ишларини бажариш бўйича тажриба қурилмаларининг мавжудлиги ва уларда тажриба ишини бажаришнинг имконияти мавжудлиги.

- фан бўйича охирги талаблар асосида яратилган ўқув-услубий мажмуанинг тасдиқланган қоғоз варианты ва электрон вариантнинг мавжудлиги.

2. Кафедра томонидан аттестацияга тайёрланиш бўйича тўлдирилган жадваллардаги педагог ходимларга тааллуқли бўлган маълумотларни асословчи ҳужжатлар бўлиши.

3. Педагог ходим томонидан охирги тўлиқ уч ўқув йилида чоп этилган дарслик, ўқув қўлланма ва уч календарь йилда нашр этилган монографиялар, ОАК эътироф этган ва хорижий журналлардаги мақолалар, патентларнинг рўйхати, асли ва нусхалари;

4. Педагог ходим томонидан сўнги уч йилда амалга оширилган эътиборга молик ишлар бўйича маълумотнома;

5. Педагог ходимнинг олий маълумоти, илмий даражаси, илмий унвони, қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсларидан ўтганлиги тўғрисидаги ҳужжатларнинг нусхалари.

6. Педагог ходим томонидан дарс машғулоти олиб борадиган фани бўйича 200 тадан кам бўлмаган тест саволлари Давлат инспекциясига тақдим этилган бўлиши ва бу тестлар CD дискда кафедрада ҳам сақланиши ва тест саволари фан дастуридаги мавзуларни тўлиқ қамраб олган бўлиши керак.

Барча маълумотлар тугалланган 3 ўқув йили учун тайёрланади. Тайёрланган маълумотлар тасдиқланган ҳамда электрон вариантда тақдим этилиши керак.

Олий таълим муассасаси (ОТМ) аттестацияси жараёнида экспертлар томонидан кундалик маълумотларни киритиб бориш кўрсаткичлари**

№	Кўрсаткичлар
1. Давлат таълим стандартининг ўқув жараёнига жорий этилиши	
1	Таълим йўналиши ва мутахассисликларнинг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар билан таъминланганлиги ўрганилади. Муайян бакалаврият таълим йўналиши ва магистратура мутахассислиги давлат таълим стандарти, ўқув режа, ишчи ўқув режаси, ишчи ўқув режасида келтирилган барча фанларнинг намунавий ва ишчи ўқув дастурлари билан таъминланганлиги таҳлил этилади.
2	Ишчи ўқув режаларнинг намунавий ўқув режаларига мослиги, календарь-тематик режалар, дарслар жадвали, ишчи ўқув дастурларида белгиланган дарс соатларининг ишчи ўқув режада белгиланган дарс соатларига мувофиқлиги, ишчи ўқув дастурларига қўйиладиган талабларнинг бажарилганлиги ўрганилади ва таҳлил қилинади.
3	ОТМ ўқув жараёни жадвалининг мавжудлиги, ўрнатилган тартибда тасдиқланганлиги, унда мазкур жараённинг тўлиқ акс эттирилганлиги ва унинг амалиётга татбиқ этилиши таҳлил қилинади.

4	<p>Талабалар билимларини ва ўзлаштиришини рейтинг тизими асосида баҳолашнинг ҳолати ўрганилади.</p> <p>Талабалар билимларини баҳолашда қўлланиладиган назорат воситалари (тестлар, ёзма ишлар саволлари ва бошқалар)нинг фан дастури мазмунини тўлиқ қамраб олиши таҳлил этилади.</p> <p><i>(Изоҳ: экспертлар томонидан факультетга қарашли тегишли кафедраларни ўрганиш жараёнида мазкур деканатлардаги таълим сифати билан боғлиқ ҳужжатлар (яқуний синов қайдномалари, рейтинг дафтарчалари, гуруҳ журналлари, ЯДАга оид ҳужжатлар ва б.)танланма асосда ўрганилади ва уларнинг талабларга биноан юритилишига ва расмийлаштирилганлигига эътибор қаратилади).</i></p>
5	<p>Таълим йўналишлари (мутахассисликлари) бўйича тугалланган ўқув йилидаги битирувчиларнинг яқуний давлат аттестациялари (ЯДА) натижалари таҳлил қилинади.</p>
2. Талабаларнинг фан дастурларини ўзлаштириш даражаси (билими)	
6	<p>Талабаларнинг фан дастурларини ўзлаштириш даражаси (билими) Комиссия томонидан ўтказилган назорат ишлари орқали баҳоланади.</p> <p>Талабаларнинг фан дастурларини ўзлаштириш даражасини аниқлаш бакалаврият таълим йўналишлари учун битирувчи курс талабалари ўқув режадаги 3, 4-блок фанларидан, биринчи курсдан ташқари бошқа курс талабалари 2, 3, 4-блок фанларидан, магистратура мутахассислиги битирувчи талабалари мутахассислик блоки фанларидан назорат ишларига жалб қилинади.</p> <p>Жалб қилинган талабаларнинг камида 95 фоизи назорат ишларида қатнашиши шарт.</p> <p>Ҳар бир йўналиш (3 та фан) ва мутахассисликлар учун (2 та фан) курслар бўйича назорат ўтказиладиган тугалланган фанлар белгиланади.</p> <p>Ўқув дастурини тўлиқ қамраб олган ҳолда ҳар бир фан учун кўп вариантли тест ёки ёзма иш саволлари тайёрланади;</p> <p>Назорат ишларини баҳолаш рейтинг тизими асосида амалга оширилади.</p>
7	<p>Фанлардан ўтказилган тест (онлайн ва офлайн шаклларда) ёки ёзма назорат ишлари бўйича талаба тўплаган умумий балл максимал баллнинг 86 фоизи ва ундан юқори бўлса «аъло» баҳо, 71 фоиздан 86 фоизгача бўлса «яхши» баҳо, 55 фоиздан 71 фоизгача бўлса «қониқарли» баҳо, 55 фоиздан кам бўлса талабага «қониқарсиз» баҳо қўйилади.</p>
8	<p>Талабаларнинг фан дастурларини ўзлаштириш даражаси (билими) муайян таълим йўналиши ва магистратура мутахассислигидаги барча танланган фанлардан назорат ишларида талабаларнинг ижобий баҳоланганлари салмоғи (умумий баллнинг 55 фоизидан юқориси) 70 фоиздан кам бўлмаслиги лозим.</p>
3. Профессор-ўқитувчиларнинг илмий-педагогик салоҳияти	
9	<p>Кафедралар илмий-педагогик кадрлар салоҳияти белгиланган малака талабларга мослиги аниқланади.</p> <p>Бунда ҳарбир кафедра бўйича профессор-ўқитувчилари таянч маълумотларининг тегишли мутахассисликка мослиги ёки уларнинг тегишли қайтатайёрлашдан ўтганлиги ёки мос ихтисослик бўйича илмий унвон, даражага эга бўлиши таҳлил қилинади. Улар асосида кафедранинг илмий даражали ва илмий унвонли профессор-ўқитувчилар салмоғи аниқланади.</p> <p>Мутахассислик кафедралари профессор-ўқитувчилари ўқув юкламаларининг таксимоти ва уларнинг бажарилиши ўрганилади.</p>
10	<p>Кафедралар профессор-ўқитувчиларининг дарслик, ўқув қўлланма ва илмий-тадқиқот</p>

	ишлари натижалари нашри ва малака ошириш борасидаги сўнгги 3 йиллик фаолияти ўрганилади.
11	Кафедраларда сўнгги 3 йилда профессор-ўқитувчилар қўнимсизлиги ўрганилади. Бунда асосий эътибор профессор-ўқитувчиларнинг қандай сабабларга кўра ишдан бўшаганлигига қаратилади.
4. Илмий-тадқиқот ишларининг истеъмолчилар талабларидан келиб чиқиб олиб борилаётганлиги	
12	Илмий-тадқиқот ишларининг истеъмолчилар талабларидан келиб чиқиб олиб борилаётганлиги ҳолати ОТМ кафедраларининг профессор-ўқитувчилари ва талабаларининг илмий-тадқиқот ишларидаги (фундаментал ва амалий илмий тадқиқотлар кесимида) иштироки, илмий ишларининг амалиётда қўлланилиши, молиялаштириш манбалари бўйича ўрганилади. ОТМ кафедраларида сўнгги 3 йилда бир нафар профессор-ўқитувчига тўғри келадиган илмий-тадқиқот ишлари ҳажми ўрганилади.
5. Талабаларнинг дарслик (жумладан электрон дарсликлар) ва ўқув қўлланмалар билан таъминланганлик даражаси	
13	ОТМда охириги уч йилда барча таълим йўналишлари ва мутахассисликлар бўйича ўқув режалардаги фанларнинг адабиёт (дарслик ва ўқув қўлланма)лар билан таъминланганлиги таълим муассасасининг ОТМ кенгашида неча марта муҳокама қилинганлиги, бу ҳақда ўқув-услубий бўлимда таълим муассасаси бўйича таҳлилий материаллар мавжудлиги ўрганилади. Таҳлилий материалларда фанлардан давлат тилида адабиётлар мавжудлиги, фанлар асосий адабиётлар билан тўлиқ таъминланганлигига аҳамият берилади. Ўқув адабиётлар билан таъминланмаган ёки тўлиқ таъминланмаган фанлар бўйича етишмайдиган адабиётлар қайси манбалардан ва қайси муддатларда таъминланиши чора-тадбирлари ишлаб чиқилганлиги ўрганилади.
14	ОТМ профессор-ўқитувчилари томонидан дарслик ва ўқув қўлланмаларнинг янги авлодини яратиш режаси мавжудлиги, мазкур режани таянч олий таълим муассасалари ҳамда мос йўналишдаги таълим муассасалар билан келишилганлиги ва унинг бажарилиши таҳлил қилинади. Алоҳида электрон дарсликлар, виртуал лаборатория ишлари ва виртуал стендлар яратиш режаси мавжудлиги, уларнинг бажарилиши ўрганилади.
15	Талабаларни ишчи ўқув режадаги фанлар ўқув дастурларида кўрсатилган асосий дарслик ва ўқув қўлланмалар билан таъминланганлик даражаси кафедралар бўйича ўрганилади. Ҳар бир фандан ўқитиладиган тил бўйича шу фан бўйича ўқитиладиган талабалар сонидан келиб чиқиб асосий адабиётга (дарслик ва ўқув қўлланмага) бўлган талаб ва улар билан амалда таъминланганлик даражаси аниқланади.
6. Моддий-техник таъминот, ўқув-лаборатория жиҳозлари, компьютерлаштириш салмоғи, уларнинг замонавий асбоб-ускуналар билан тўлдирилиш ҳолати ва улардан фойдаланилиши ҳамда фойдали ўқув-лаборатория майдони билан таъминланганлик даражаси	
16	ОТМнинг умумий ўқув майдони, ўқув аудитория, курс ва диплом лойиҳаси заллари ва бошқа турдаги фойдали майдонлар (қв.м. ҳисобида) ва уларнинг меъёр талабларига мослиги.
17	ОТМдаги тиббиёт хонаси, профилакторий ва умумий овқатланиш шохобчаларининг

	мавжудлиги, майдони ва ўринлар сони талабларга мослиги.
18	Талабалар турар жойларининг майдони, яшаш учун мўлжалланган ўринлар сони, талабалар уйига муҳтож талабалар сони аниқланади;
19	ОТМда спорт майдонларининг мавжудлиги ва улардан фойдаланиш ҳолати ўрганилади.
20	ОТМда мавжуд компьютерлар ва ахборот технологияларидан фойдаланиш ҳолати таҳлил қилинади.
21	<p>Ҳар бир таълим йўналиши ва мутахассислиги ўқув режасига биноан лаборатория машғулотлари мавжуд бўлган фанлар бўйича режалаштирилган лаборатория ишларининг чоп этилган услубий кўрсатмалар, тегишли жиҳозлар (асбоб-ускуна) билан таъминланганлиги ва тўлиқ бажарилаётган лаборатория ишлари таҳлил қилинади.</p> <p>Амалда умуман бажарилмаётган ёки тўлиқ бажарилмаётган лаборатория ишларининг сабаблари экспертлар томонидан ўрганилади.</p> <p>ОТМ имкониятидан келиб чиқиб, режадаги лаборатория ишларининг неча фоизи ўқув юрти ҳудудидан ташқарида (ишлаб чиқариш корхонаси, ташкилотлар, ўқув тажриба хўжалиги ва шу кабиларда) бажарилаётгани таҳлилда акс эттирилади. Лаборатория машғулотларини бажаришда виртуал стендлар ва компьютер техникасидан фойдаланишга алоҳида эътибор қаратилади.</p> <p>Фан дастурларида кўрсатилган лаборатория ишларининг услубий кўрсатмалар билан 100 фоиз таъминланиши ва бажарилиши шарт.</p>
22	<p>Ахборот ресурс маркази (кутубхона) фаолияти ўрганилади.</p> <p>Бунда китоб жамғармаси, уларнинг янгиланиши, дарслик ва ўқув қўлланмаларнинг янги авлодларини харид қилиш суръати, таълим йўналишига оид республикада ва хорижда чоп этиладиган журналларга обуна ҳажми, қироатхонадаги ўринлар сони таҳлил қилинади.</p> <p>Ахборот ресурс маркази (АРМ)нинг компьютерлар билан таъминланганлиги, электрон кутубхона тизимининг гяратилганлиги, уларга ўқув адабиётларнинг электрон версияларини юкланганлиги, компьютерларнинг интернет тармоғига уланганлари сони ва талабаларни компьютер техникасидан эркин фойдаланишига имкон яратилганлиги ўрганилади.</p>
23	АРМ ходимларининг эгаллаб турган лавозимларининг малакавий талабларга жавоб бериши таҳлил қилинади.
7. Замонавий педагогик ва ахборот технологияларининг жорий этилиш ҳолати	
24	Педагогик ва ахборот технологиялари бўйича малака оширган таълим йўналишидаги профессор-ўқитувчилар салмоғи, ўқув жараёнида илғор ахборот технологияларидан ва алоқа воситаларидан, жумладан, интернет тармоқларидан фойдаланиш имконини берадиган компьютерлар сони, интернет тармоғига жойлаштирилган таълим ресурслари ҳажми, замонавий педагогик ва ахборот технологияларни қўллаб ўтилган дарслар сони (<i>экспертлар томонидан ўрганилади</i>), ахборот-таълим ресурслари ҳажми, оралиқ ва якуний назоратларни ўтказишда компьютер тестлардан фойдаланиш ўрганилади.
8. Таълимнинг ишлаб чиқариш ва илм-фан билан интеграцияси	
25	ОТМнинг кадрлар тайёрлаш ва биргаликдаги илмий - технологик ечимлар яратишда корхоналарнинг ишлаб чиқариш салоҳиятидан фойдаланиш даражаси (самарали ёки самарасиз) ўрганилади.
26	Илғор технология соҳасида педагог кадрларнинг малакасини бевосита ишлаб чиқаришда оширилиб бориши (мунтазам ёки мунтазам эмаслиги), таълим йўналишлари бўйича истеъмолчилар бозорининг ўрганилганлиги (маркетинг хизмати асосида), илмий-

	тадқиқот институти ходимларининг ўқув жараёнида иштирок этишлари таҳлил қилинади.
27	Талабалар бажараётган малакавий битирув ишлари ва магистрлик диссертация мавзуларининг долзарблиги, сифати ва ишлаб чиқаришга жорий қилинганлиги ўрганилади. (Бунда мавзулар долзарб, мазмунли ва малакавий битирув иши, магистрлик диссертацияларига қўйилган талабларга мувофиқ бўлиши шарт).
9. Таянч докторантура ва докторантура орқали ҳамда мустақил изланувчилик асосида илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш фаолияти	
28	ОТМнинг таянч докторантура, докторантура ва мустақил изланувчилик орқали олий малакали (фан докторлари) кадрлар тайёрлаш фаолияти таҳлил этилади. Таянч докторантура, докторантура ва мустақил изланувчилик институтини тугатиб, ўз муддатида ҳимоя қилганлар сони, илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш бўйича ишлар, мутахассисликлар бўйича катта илмий ходим-изланувчилар институти ва мустақил изланувчиликнинг мавжудлиги, уларнинг ихтисослиги йўналиши олий ўқув юртидан кейинги, таълим ихтисослиги мансуб бўлган фан соҳасига мувофиқлиги ўрганилади. (Таянч докторантура, докторантура ва мустақил изланувчилик асосида илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш фаолияти олий таълим муассасасининг умумий кўрсаткичи сифатида баҳоланади).
10. Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари билан ҳамкорлик	
29	Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасаларида олий таълим муассасаси профессор-ўқитувчиларининг иштироки ўрганилади. Олий таълим муассасаси профессор-ўқитувчилари иштирокида академик лицей ва касб-ҳунар коллежларида ташкил қилинган кафедралар, ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари учун ҳамкорликда яратилган ўқув адабиётлари, таълим муассасалари ўқув-лаборатория базаларидан ҳамкорликда фойдаланиш ўрганилади ва таҳлил қилинади Олий таълим муассасаси билан ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари ўртасидаги ҳамкорлик шартномалари мавжудлиги, уларнинг бажарилиши таҳлил этилади. (Ушбу фаолият олий таълим муассасасининг умумий кўрсаткичи сифатида баҳоланади ва таҳлилий маълумотнома тайёрланади).
11. Маънавий-маърифий фаолият	
30	Таълим муассасаси маънавий-маърифий ишлар режаси, мазмуни ва унинг бажарилиши (баённомалар асосида).
31	Профессор-ўқитувчиларнинг тарбиявий ишларга жалб этилганлиги.
32	Таълим муассасасидаги маънавий-ахлоқий муҳит, педагогларнинг ахлоқий сифатлари (сўровнома асосида).
33	Профессор-ўқитувчилар ва талабалар томонидан содир этилган қонунбузарлик ва жиноятлар ҳолати (ҳуқуқ-тартибот органлари расмий маълумотлари асосида).
34	Халқаро ва республика миқёсидаги маънавий-маърифий кўрик-танловларда, олимпиадаларида, спорт мусобақаларида совринли ўринларни эгаллаган талабалар салмоғи.
35	ОТМнинг ахборот-ресурс маркази (кутубхона)даги адабиётлардан фойдаланаётган талабалар салмоғи.
36	Талабалар турар жойида ўқиш ва дам олиш учун яратилган шарт-шароитлар.
37	Маънавий-маърифий жараёни ўрганишда, шунингдек, педагогик жамоа, хусусан, ижтимоий-гуманитар фанлар профессор-ўқитувчи ва педагогларининг нуфузли маънавий-маърифий тадбирларда долзарб мавзулар билан иштирок этганликлари, «Мураббийлар

	кенгаши», унинг фаолияти, «Маънавият» бўлими фаолияти ўрганилади.
12. Битирувчиларнинг таълимнинг кейинги босқичларига ўқишга кириши ёки ишга жойлашиши	
38	Бунда ОТМнинг битирувчиларни ишга тақсимлаш бўйича тасдиқланган тақсимот комиссияси фаолияти ҳар бир таълим йўналиши ва мутахассисликлари кесимида таҳлил қилинади.
39	Контракт пуллари тўловлари идора ва корхоналар томонидан амалга оширилган битирувчиларнинг шартнома талабларини бажаришлари таҳлил қилинади.
13. Халқаро ҳамкорликнинг йўлга қўйилиши	
40	Хорижий мамлакатлар билан шартнома асосида талаба, аспирант, докторант, илмий ходимлар алмашинуви.
41	Фан соҳасида халқаро илмий тадбирларнинг ташкил этилиши (семинар, анжуман, симпозиум ва ҳ.к.).
42	Фан соҳасида халқаро совринлар соҳиблари.
43	Хорижий мамлакатлардаги методик, илмий семинарлар аъзолари.
44	Мунтазам хорижий илмий алоқага эга бўлган профессор-ўқитувчилар сони.
45	Чет эл грантлари асосида бажарилаётган илмий-тадқиқот ишлари (номи, сони, ҳажми).
46	Хорижий мамлакатларда чоп этилган монография, мақола ва ўқув адабиётлари сони (турлари бўйича).
47	Хорижий инвестицияларнинг жалб қилиниши.
48	Хорижий мамлакатлар учун тайёрланган илмий даражали кадрлар сони.

**** - Олий таълим муассасаси (ОТМ) аттестацияси жараёнида экспертлар томонидан кундалик маълумотлар киритиб бориладиган жадваллар**